

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári cselekszáma száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁR NAP.

Előfizetési díjak a Képes Híradó-val, valamint a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1939.

XX. évfolyam, 34. szám.

Augusztus hó 20.

SZENT ISTVÁN

Azt az elmélyült áhitatot, amellyel most egy esztendeje a Szentév keretében a Szent Jobb előtt hódoltunk, hamarosan a magyar igazság hajnalhasadása felletti boldog és hálás öröm váltotta fel. Mintha csak a millió magyar szívben felbuzgó „Hol vagy, István király?” fohászra érkezett volna meg a válasz: a csonka hazában országjáró körutra hordozott Szent Jobb előtt leomlott a trianoni határ egyik szakasza és az idén már az ezeréves, történelmi határ egy sávján is piros-fehér-zöld zászlókat lenget a szél és velünk együtt ünnepelhet az államalapító szent király birodalmának leghűségesebb népe, a kárpátországi...

Jóvátehetetlen hiba, sőt bűn lenne azonban, ha ezen a napon akár a keleti népek pogány végzet-hítével, akár a vakbuzgók babonájával, „Szent Jobb csodatétele”-ként csak tudomásulvennők, hogy végre elindultunk az új ezredév felé és megkezdődött a régi birodalom újratemetése. A Szent Jobb iránti hálás hódolat ne alakuljon át tehát lelkünkben valami fanatikus csodavárássá; ne higgyük azt, hogy mindent — reviziót, jobb sorsot, új ezredévet — biztosít számunkra a Szent Jobb, nekünk csak várnunk kell a pillanatot, amelyben majd hálát rebegetünk a szent ereklye előtt!...

Félreértés ne essék: alázatos szívvel és megrendült lélekkel hisszük mi is a csodát, tudjuk, hogy Muhi és Mohács után éppen úgy a Szent Jobb-árasztotta erő képesítette a nemzetet a feltámadásra, mint ahogyan Trianon után is csak a szent szimbólum jegyében remélhetjük a feltámadást. Meggyőződésünk szerint azonban nemcsak várni kell az új, a további csodát, hanem képessé kell tennünk magunkat arra, hogy elérjünk, halálraítelt országunkkal csoda történhessék. Mint ahogyan Muhi és Mohács után Szent

István szellemének, a Szent Jobbnak csodatétele nyomán majdnem teljesen egységbe forrt az ország népe, kicsinye, nagya, magyarja és bevándoroltja, úgy kell ma is kéz a kézben kivennie mindenkinek a részét a munkából.

De ahogyan nem várhatjuk egyedül a Szent Jobb csodatételeinek eredményeképpen a feltámadást, éppen úgy nem érhetjük el a mindannyiunknak egyformán szent célt csak a magunk erejéből, a Szent Jobb nélkül, vagy éppen ellenére!

Tudván tudjuk, hogy a testvértelen magyar nép a maga erejéből nem küzdhet meg a reászábadított tulerőkkel. Érezzük azt is, hogy sokkal súlyosabb a Trianon utáni helyzet, mint volt a Muhi, vagy Mohács utáni! Hiszen akkor, Muhi és Mohács idején tatár és török közös ellenséget, egyforma veszedelmet jelentett a Kárpátok medencéjében élő magyarság és a magyar vendégszeretettel fogadott nemzetiségek számára. És bizony sajnos még a közös veszedelem, az egyforma baj sem tudta teljesen egybeforrasztani a magyarságot; az erők megoszlása folytán kellett drágán megfizetett idegen segítséget igénybevenni a törökkel szemben. S az akkori széthuzásért, a reánk kényszerült Habsburg-segítségért még most is fizetünk! A Habsburg-uralom alatti nemzetiségi politika, amely a vendéglátó magyarság ellen ki játszotta a testvérként fogadott nemzetiségeket, már 1848-ban sejtette eredményét; amely abban áll, hogy a határvidékek népei

közül egyedül kárpátorosz testvéreink őrizték meg szívükben hazájuk iránti szeretetüket, a Szent István Birodalomhoz való ragaszkodásukat...

Ezen a magunk erejével nem változtathatunk. Itt és ebben a tekintetben fohászunk a csodát kérő könyörgéssel a Magyarok Istenéhez, országalapító szent királyunk szelleméhez! Országalapító szent királyunk szelleme ihlessen meg mindannyiunkat, világosítsa meg elménket, Szent Jobbjával simítsa meg csodatévön azoknak a szívét, akiknek ősapai ezer évvel ezelőtt hódolattal borultak le a magasra tartott keresztel a magásra tartott keresztel áldást hintő, vagy a konok ellen kardot forgató Szent Jobb előtt.

Igy és ebben a csodában hi-

szünk! Hiszünk, hogy a Szent Jobb csodát tesz és mindenki, magyar és másnyelvű testvér egyformán rá fog eszmélni, hogy testvéri sorsközösségben kell élnünk itt valamennyiünknek és hogy mindenkinek egyformán kötelessége arra törekedni, hogy ez a közös sors minél jobb legyen! Hiszünk, hogy a szentistváni szellem, amelyet mai nyelven szociális államrendszernek nevezhetünk, minden zökkenő, erőt pocskoló harc nélkül fog győzni; ennek az ősi, bensőséges testvériségnek, keresztényévéálásnak nem lesznek koppanyai, és ajtonyai... Mert csak akkor, ha újra megépült Szent István Birodalma, tett eleget a magyarság hivatásának, és lett teljessé a Szent Jobb csodája...
Bartoss Károly

A kormányzói pár diadalutja a Felvidéken és a Kárpátalján

Magyarország kormányzója a Főméltóságú Asszonnyal augusztus 10-én reggel Gödöllőről gépkocsin a Felvidékre utazott. A kormányzói pár felvidéki látogatása Losoncon kezdődött és háromnapos körutazás után Aknaszlatinán fejeződött be. Utjuk során első nap megtekintették Gácsot, Rimaszombatot, Krasznahorkát, ahonnan Hárskeuton át Tornáya utaztak. Másnap látogatást tettek a jászóvári apátságánál, ahol megtekintették a 75.000 kötetes könyvtárat s beírták nevüket a könyvtár vendégkönyvébe. Még aznap utbejárték Rudnokot, a híres Szent Anna búcsujáróhelyet és Kassa érintésével Hollóházán, Filkelházán, Pálházán át Füzérradványba kocsiztak. Harmadnap reggel Husztra érkeztek s délelőtt a Talabor völgyén végig, a Kárpátalja egyik legszebb vidékén tettek kirándulást. Megszemlítették a Talabor két hatalmas

gátját, ahonnan a tutajokat elindítják. Talaborfalván érdekes látogatást tett a kormányzói pár.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós Főméltóságú Hitvesével betért egykori tengerésze, Daruda községi bíró házába.

Aknaszlatinán a Kormányzó Urbarna bányászkatát öltött és a bánya vezetőinek kíséretében megsejmelte a Ferenc-tárnának 166 méter és 184 méter mélyen fekvő szintjeit. Élénken érdeklődött a munka menete, a gépek működése és a bánya termelőképesége iránt. Meghallgatta a vezetők felvilágosításait, amelyből kiínt, hogy ezen a két helyen a napi termelés 25 vagon, de napi 100 vagonra is fokozható volna. Magyarország sószeüksége napi 40—45 vagon.

Az érdekes látogatás után a kormányzói pár Huszton át indult vissza Gödöllőre, ahova vasárnap reggel érkeztek meg.

A kormányzói pár utja felejthetetlen élménye volt a Felvidéknek. A felszabadult nép ellepte az országutakat, féleljeskákat áldogált kintartóan, csakhogyláthassa egy pillanatra és megjeljezhesse magas vendégeit. Kifüggesztették apró kivilágított ablakaikba a Kormányzó arcképét és viragot szórtak utjára. Búszkeség ragyogott a tömeg szemében és szeretet áradt szívéből.

BESZÉLŐ SZÁMOK

A magyar birodalom területe a világháború előtt:	325.411 km ²
Csonka magyarországi területe Trianon után:	93.073 km ²
a müncheni döntés után:	104.939 km ²
Kárpátaljával kb.:	116.000 km ²

Szent István Birodalmának tehát csaknem kétharmada — több, mint 200.000 négyzetkilométeres terület — még mindig idegen uralom alatt szenved!

Olaszországban tartózkodó gazdaijjakhoz!

Fiúk! Intézkedünk hogy a zsebpénzt megkapjátok. Az újabb beérkezett leveleket örömmel olvastuk. *A Mussolini-féle mondásgyűjtését folytassátok!* Reméljük, hogy amint eddig kitünően viseltétek magatokat, úgy továbbra is becsületet szerettek a magyar népek.

Tompa György, Parma: Leveledet az én címre küld, mert máskülönben nehezebben kapom meg. — **Kiss István és Füle Sándor:** Utleveleiteket meg fogják hosszabbítani október 1-ig. Ebben a tárgyban a m. kir. hon-

védelmi minisztérium 475/644/16. 1939. szám alatt az engedélyt megadta a milánói főkonzulátusunknak, ahová mind a ketten küldjétek be utleveleiteket meghosszabbítás végett. Ugyancsak mi is írunk Milánóba, hogy ezt lehetőleg díjmentesen csinálják meg. A többi levelekre a jövő számban válaszolunk. A jövő héten 3 heti szabadságra megyek egész szeptember 10-ig. Mindenki úgy vi. seje magát, hogy ne kelljen ezen idő alatt levelezni. *Atyai jóakarótok:*

Szekeres László

Ciano és Ribbentrop tanácskozás. Akár a mult év szeptemberében, amikor az egész világ meggyőződése szerint kardelen táncolt a világ. Most változott a felfogás: *a szuronyok hegyén táncol.* S ez a tánc már az idegek vitáncára, ahogy egyes nyugati világlapok zavarodottságát figyeljük. Angliában, de különösen Franciaországban megdöbönt a háborus rettegés tartja izgalomban a lelkeket. *A demokráta hatalmak sajtója a rémhírterjesztés minden eszközét megengedhetnek tartja.* Mintha vég-s jelenetét következzenek az idegek háborújának. Feszíteni a hurokat a legélesebb hangig. A megpattanásig. Kiabálni, üvölteni, ráfogni a tengelyre mindent, amit a kánikulai agy kigondolhat. Hátha ráragad valami.

A német sajtó pedig gunyosan felél:

— Ha dicsőségnek tekintik azt, hogy valamely dologról annál többet írjanak, minél kevesebbet tudnak róla, akkor a nyugati sajtó babérokkal övezte homlokát. Egyszer Magyarország at Románia ellen irányuló eljárás tervéről írnak, máskor Belgrád elleni fellépésről. Mesterkedésük odairányul, hogy a danzigi kérdésről eltereljék a figyelmet. De ez csak Páris vágyálma, mert nagyon jól ismeri saját álláspontjának gyengeségét a danzigi kérdés megvitatásában.

Közben Ciano gróf, aki kétszer tanácskozott Hitler kancellárral is, már visszatért Rómába és jelentést tett Mussolininak.

Az olasz lapok rendkívüli fontosságot tulajdonítanak Ciano gróf németországi megbeszéléseinek, de semmit sem árulnak el belőlük. Párisból röpitik világra, hogy *döntő szakaszába érkezett a danzigi kérdés megoldása.* Hogy ennek a híresztelésnek van némi alapja, alátámasztja Burchardt professzornak, Danzig népszövetségi főbiztosának, Hitler kancellárnál történt látogatása, amelyről a londoni sajtó azt híresztelte, hogy Anglia tudtával történt. Ez azonban, mint utólag kiderült, nem bizonyult valósnak.

A párisi lapok híradása szerint Mussolini hatalmas béketervet dolgozott ki, hogy a danzigi ügyvel kapcsolatban az azonnali kirobanás veszélyét elhárítsa. Mussolini terve értelmében

az összes békeszerződéseket nemzetközi megegyezés alapján felülvizsgálják, a vitás területi kérdéseket népszavazás útján rendeznek. A terv kiterjed valamennyi gazdasági és gyarmati kérdésre is.

A francia lapok értesülése szerint Ciano azt javasolta Hitler kancellárnak, hogy *hijjanak össze ötsz értekezletet Németország, Olaszország, Anglia, Franciaország és Lengyelország részvételével a danzigi kérdés megvitatására.*

Mindez természetesen csak találgatás. Mussolini tervét azonban a békeszerződések revíziójára az angol lapok is megerősítik. Sőt helyeslik is az olyan békés szabályozást, amelyet valamennyi érdekelt hatalom teljes szabadsággal hoz létre. De erőlyesen szembeszállnak német vezetők olyan nyilatkozataival, amelyek szerint egyik vagy másik európai kérdés csupán Németországra tartozik, és azokat úgy kell szabályozni, ahogy Németország kívánja.

Hitler vezér és kancellár pedig hallgat. Burchardt danzigi népszövetségi főbiztos sem nyilatkozik. Mussolini fog a közeljövőben a világhelyzettel foglalkozni. *S a római pápa tesz kísérletet ismét a függő kérdések békés elintézésének előmozdítására.*

A szovjet urai megint a sértődötlet adják, hogy ismét hatalmi értekezlet ülhet össze az ő kizárásukkal. Ez azonban nem fontos. Most a tárgyalások menetét nehezítik. Katonai szövetség kötéséhez ragaszkodnak, amely a távolkeleti kérdésekre is kiterjedne. Ettől azonban London és Páris tartózkodik, mert a helyzet további súlyosbodását eredményezhetné.

A helyzet tehát körülbelül az, hogy semmi sincs úgy, ahogy van. Minden kétféle megvilágításban szemlélhetünk s végső eredményét semminek nem jósolhatjuk meg. A boszorkányüst veszedelmesen fortyog, pedig minden oldalról azt hangoztatják, hogy ottlák a tüzet. Ez az oltás is hasonlít ahhoz, amikor a falusi kovács vízzel locsolja a szén gyengülő paraszát: erősebben kezd izzani tőle. *Tűz és víz a világ.* Forró víz és izzó parázs. Most még azonban közte az üst fala: a belátó tartózkodás, a vérontástól. De mi lehet akkor, ha azon a falon valahol rés támad? Jobb nem is gondolni rá.

A világ tüzhelyénél szorgalmasan sürgönc-forgognak a szakácsok. Azt mondják, az emberiség megnyugtató táplálékát készítik, de orrfacsaró mérleg illata is terjeng. A fazekakat tologatják ide-oda. Mind nem fér egyszerre a tűzhöz. Most Danzig puhul. A Távól-Kelet katlana lelohad egy időre. Az amerikai gyorsforraló sem működik e pillanatban. Mintha még is megnyugtató mederbe tértülne a nagy sütés-főzés. Talán megvalósul megis, amit Mussolini és a római pápa akar.

De ez sincs úgy. Legalább ma még nem. A nemzetközi helyzet kiéleződésének híreire Párisba siet a francia külügyminiszter s a francia sajtóban egyszerre teljes elutasítás nyilvánul meg a danzigi kérdésben. Lehetetlen tart minden olyan gondolatot, amely általános európai értekezlet egybehívására vonatkozik, mert a müncheni értekezlet óta a helyzet nagyon megváltozott.

Ez kétségtelen. A lehetetlen békék legfőbb pártfogói nem azzal a szemmel nézik az eseményeket, mint akik megváltoztatni törekcsenek azokat. Viszont éppen ez a legfőbb bizonyossága, hogy a helyzet még mindig nem nagyon változott meg.

Európa még mindig a világ beteg embere. Rettenetes kórokat hordoz magában. S vagy kigyógyul belőlük, vagy elpusztul teljesen. Az az egy bizonyos, hogy a mai helyzet nem tartható soká...

Felavatták Uszok országzászlóját

A MAV Északi Fűtőházi Mozdonycetők Otthona értékes országzászlót ajándékozott Uszok községnek. A Pohár-bérc tövében felállított országzászlót augusztus 13-án avatta fel Perényi Zsigmond báró kormányzó bizos és sok előkelőség jelenlétében József királyi herceg, nagy ünnepség keretében.

A HÉT POLITIKAJA

Szeptember 14-ig elnapolták a képviselőházat

Jelentős és komoly munkát végzett a képviselőház a mult hét két ülésnapján: augusztus 10-én magas színvonalu vita és *Tasnády Nagy* András igazságügyminiszter beszéde után megszavazta a *valutabüncselekmények szigorú megtorlásáról* szóló törvényjavaslatot, másnap, augusztus 11-én pedig *letárgyalta és megszavazta a házszabályok módosítását.*

Mint hogy ezeknek a törvényjavaslatoknak a letárgyalásával a Ház végzett munkaprogramjával, elhatározta, hogy *legközelebbi ülését szeptember 14-én tartja,* közben csak a felsőház üzenetének tudomásulvételére lesz formális ülés.

A felsőház ülése

A felsőház augusztus 11-én tartott ülésén napirend előtti felszólalása keretében *Pálffy Géza* gróf szóváltette, hogy a felsőházat az utóbbi időben rendszeres és súlyos támadások érik. Hangsúlyozta a tekintélytisztelt érvényesítésének fontosságát és a sérelmekért elégtételt kért.

Telesi Pál gróf miniszterelnök nyomban választotta a felszólalásra, *erélyes hangon bélyegezve meg a tekintélyromboló demagógiát és bejelentette, hogy intézkedés fog történni olyan irányban, hogy a sajtó hangja ne durvuljon el és hogy a törvényhozás üléseiről ne jelenhessenek meg céltalans, valótlán tudósítások.*

A felsőház ezután letárgyalta és elfogadta a *részletileg szabályozásáról* szóló törvényjavaslatot, majd megszavazta az *állampolgársági törvény módosításáról* szóló javaslatot.

A felsőház egyesített bizottsága különben augusztus 16-án a *valutabüncselekmények*ről szóló törvényjavaslatot letárgyalta és *egyhangelűleg elfogadta,* kimondva a törvényjavaslat tárgyalására a sürgősséget.

Ugyancsak 16-án tanácskozott a *felsőházi házszabályok módosítására* kiküldött bizottság is, amely az eléje terjesztett tervezetet egyhangulag elfogadta és arra is kimondotta a sürgősséget. A felsőház augusztus 18-iki ülésén kezdte meg a javaslatok érdemi tárgyalását.

A külügyminiszter Németországban

Csáky István gróf külügyminiszter néhány nappal ezelőtt kezdte meg szabadságát, amelyet korábbi meghívások alapján Németországban tölt el. Ezt a körülményt a külföldi sajtó egyrésze arra használta fel, hogy egész sereg, minden alapot nélkülözö találgatást fűzzön a magyar külügyminiszter németországi útjához. Ezeket a *fantasztikus híreszteléseket,* amelyek a *tengelyhatalmak és Magyarország közti jóviszony megzavarását* célozták, a tekintélyes angol és francia lapok is megcáfolták.

Telesi Pál gróf Losoncon

Közel kétezer résztvevő jelenlétében rendezte meg *ötödik tanácskozását* augusztus 18-án a *keresztyén ifjúsági egyesületek összessége* Losoncon. A konferencia programja istentisztelettel kezdődött, amelynek rendjén *Ravasz László* püspök mondott szentbeszédet. A tanácskozáson a közéleti előkelőségek nagy tábora vett részt. Megjelent és felszólalt *Telesi Pál* gróf miniszterelnök is, aki mély gondolatokban gazdag beszédben vázolta a magyar ifjúság örök célkitűzéseit.

Azzal kezdte beszédét a miniszterelnök, hogy az ifjúság eszményi gondolkodása felelet a XIX. század anyagiasságára. Hangsúlyozta, hogy *mindannyiunk egyformán felelős Magyarországért.* Azt is kiemelte, hogy „aki kiabálja hazafiasságát, olyasmiről beszél, amije nincsen”.

Óva intett annak bekövetkezéséről, hogy a szociális munkát a pártpolitika kihasználhassa.

A miniszterelnök tetszéssel és tapsal fogadott beszéde után *Szilassy Béla* államtitkár szolt meg az egybegyűltekhez.

Nagyboldogasszonyi bucsu Esztergomban

Az esztergomi Bazilika augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján tartotta meg bucsuját; husz év után az elsőt, amelyen az egyházmegye elcsatolt községei is résztvehettek. A *magasztos egyházi ünnepségen 160 visszacsatolt egyházközség vett részt.*

Jász-Kun kongresszus

A magyarságba tökéletesen beolvadt kunok letelepedésének 700-ik évfordulóját megünneplendő, *Jász-Nagykun-Szolnok és Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyék* augusztus 16-án a pesti vármegyeházán ünnepélyes kongresszust tartottak, amelyen *Telesi Pál* gróf miniszterelnökkel az élén, a közélet számos előkelősége vett részt.

Vitéz *Endre László* alispán megnyitójában megemlékezett a kunok történelméről, majd felhívta a magyar társadalom figyelmét *Attila* hun király emlékének szoborral való megörökítésére. A kongresszus ezután *táviratilag üdvözölte Horthy Miklós* kormányzót.

Több nagyjelentőségű történelmi előadás után *Telesi Pál* gróf miniszterelnök mondott beszédet a kormány és az egész magyarság nevében. Beszédében hangsúlyozta, hogy a *keletről jött magyarság ősi kultúrájának megőrzése mellett készséggel tanult a nyugattól a multban is, megmaradt azonban magyarok.*

A jász-kun kongresszus a Szózat elnöklésével ért véget.

MAYER JÁNOS

huszonöt éve tagja a törvényhozásnak

Közel harminc esztendeje annak — 1910 januárjában történt, — hogy a magyar falvak népe, a kisgazdatársadalom kísérletet tett arra, hogy intézményesen bekapcsolódjon a törvényhozás munkájába. A kisgazdatársadalom színe-java eddig az időpontig inkább csak a képviselőtestületek, törvényhatósági bizottságok, szövetkezetek életében vett részt, tudatára ébredt azonban annak, hogy *jójos gazdasági és kulturális érdekeit csak akkor ismertetheti el, ha politikai téren is állandó sulyra tesz szert.*

Ez a felismerés volt a közvetlen előzménye annak, hogy az 1910. évi országgyűlési választáson „Somogyország” nagyatádi Szabó Istvánt, Herceg Sándort és Novák Sándort léptette fel, Hevesben pedig, az ország egyik legnagyobb földesurának, Károlyi Mihálynak „szűkebb” (nyolcvanezer holdas) hazájában a gazdatársak a harmincholdas kisgazdát, Mayer Jánost kérték fel a jelölés elvállalására. Mayer János, aki mögött akkor már érdemekben dus közéleti szereplés állott; — hiszen közgyám, iskolaszéki elnök, a kompolti hitelszövetkezet ügyvezetője, törvényhatósági bizottsági tag volt már, — a ma is főtulajdonságot tevő szerénységgel iparkodott, magától elhárítani a napi politikába való bekapcsolódást. Hivatkozott arra, hogy a próbálkozás teljesen kilátástalan; nyolcvanezer hold anyagi erejével és az arisztokrata földesur befolyásával szemben nem veheti fel a küzdelmet a szegényember. Mayer János érvelése nem ellensúlyozhatta azonban gazdatársainak azt a meggyőződését, hogy jelöltjük ismert és elismert értékes személyi képességeit a község és vármegye határain tul, az egész ország kisgazdatársadalma javára is kell érvényesítenie.

A választáson Károlyi Mihály gróf lett a képviselő, de Mayer János győzött;

a hatalmas gróf, aki 260.000 aranykoronát fordított „alkotmányos költségek”-re, mindössze 36 szavazattal kapott többet, mint Mayer János.

Ez a 36 szavazat elég volt ahhoz, hogy egy cikluson át a gróf képviselhesse a kerületet, de sejtette vele, hogy az újabb választáson már nem tudná megszerezni ezt a csekély többséget sem és így 1914-ben Cegléden lépett fel,

a kápolnai kerület pedig 1914 augusztus 25-én egyhangulag Mayer Jánost választotta meg képviselőjéül.

Az azóta eltelt negyedszázad alatt Mayer János állandóan tagja volt a törvényhozásnak, amelyben most hajdani régi küzdőtársa, benső barátja, nagyatádi Szabó István kerületét képviseli.

Megpróbáltatásos, küzdelmes, gondterhes huszonöt esztendő volt ez az országra, és az egyesekre egyformán. És ma, amikor — reméljük a nehezén túl vagyunk — néhány pillanatra megállunk, hogy szerény, szürke szavakkal méltatni próbáljuk az évforduló jelentőségét, nem azt akarjuk felsorolni, hogy milyen rangokkal, címekkel, kitüntetésekkel ismerték el az illetékesek Mayer János érdemeit, vagy hogy milyen alkotások hirdetik munkájának eredményeit. Hiszen jól tudjuk, hogy állásokat, kitüntéseket, érdemrendeket szívs kitarással is lehet szerezni, s ha mindez megvan, a hízlegők még olyan alkotásokat, eredményeket is ráfognak a mondvacsinált nagyságokra, amelyekhez azoknak semmi közük sem volt soha. Mayer Jánosnak az alkotások egész sorának jelentőségét messze felülmúló azt a halhatatlan érdemét értékeljük a legmagasabbra, hogy

akkor is, amikor a miniszteri székből ült, amikor magas kitüntéseket kapott, éppolyan közvetlen, minden embert testvérének elismerő ember volt, mint akkor, amikor odahaza közgyámkodott és viszont, bár az ekeszarva mellől vonult be a dunaparti palotába, a született arisztokraták is megérezték, hogy izlésben, modorban, jellemben velük egyenrangú urat ismertek meg benne.

És ennek a ténynek, hogy fajtájának és osztályának minden értékes ősi tulajdonságát ilyen meggyőző erővel sugározta maga köré, tudható be, hogy az *ugynevezett uralkodó osztály egyre több megértéssel és elismeréssel fordult a falvak, a bárázdák népe felé, amely olyan egyedeket termel ki magából,*

M.kir. Dohányjövődék

Nikotex minőségben is kapható!

mint a Mayer Jánosok. Ezért csatlakoztak egyre többen a főrangúak és az értelmiségi foglalkozásúak közül ahhoz az agrárgondolathoz, amely különösen az utóbbi években egyre fokozottabban érvényesül a magyar élet minden vonatkozásában. . .

. . . Tudjuk, hogy a kemény kőzetek furására felhasznált legkeményebb acél- és gyémánt-furók is elvesztik eredeti alakjukat, természetüket. A Mayer Jánoshoz hasonló egyéniségek azonban éppen azért pótolhatatlanok, mert érzéseik tisztaságát, szívük nemességét, jellemük uralmát sem az egyéni siker, sem a pillanatnyi érdek, sem a felmerülő nehézségek nem változtathatják meg még akkor sem, ha a társadalmi osztályok között évezredek alatt sziklánál szilárdabbra kövesedett válaszfal eltávolítását tűzik is ki céljukul. Mayer János „kegyelmes ur” volt már kompolti 30 holdas birtokán, az eke szarva mellett is és ma is, mint volt miniszter is, éppen olyan gondokkal küzdő, együttérző testvére minden magyar embernek, mint amilyen volt, ezelőtt harminc-négyven esztendővel.

Az egyszerű sorsban, de becsületes szándékkal dolgozó falusi embermillióknak a nevében, akiknek mindegyike köszönhet, ha közvetve is, valamit Mayer Jánosnak, de különösen a Vasárnap olvasótáborának nevében köszöntjük megilletődött szívvel, hálás szeretettel a Falu Gazdaságszövetség jubiláló elnökét, Isten áldását kérve további munkásságára!

—s k—

Kilencvenmilliók költséggel, 8 év alatt megépül a Duna-Tisza-csatorna

Régi, többévtizedes terv közeli megvalósítását vette fel a kormány munkaprogramjába: még az ősszel, de legkésőbb a tavaszi hónapokban

megkezdik a magyar gazdasági élet alakulása szempontjából szinte felbecsülhetetlen jelentőségű Duna—Tisza-csatorna építését.

Az Alföld és a főváros, illetve a Dunántul között jelent majd ócsa közlekedési, illetve szállítási lehetőséget a csatorna és megszűnik majd az a hejzet, hogy az Alföld gabona- és élelmiszer-termékei a magas szállítási költségek miatt csak drága áron válhatnak hozzáférhetőkké a főváros és Dunántul számára. Az Alföldön eddig árubőség volt, eladhatatlan felesleg mentek veszendőbe, míg a fővárosban áruhíány, illetve drágaság jelentkezett, azonban a magas áraknak csak igen kis hányada jutott a termelőnek. A csatornaépítkezés megkezdésének további jelentősége, hogy

a hatalmas közmunka sokezer munkáskezet fog tartósan foglalkoztatni.

A csatorna tiszai torkolatáért élénk versengés folyt Szolnok, Csongrád és Szentest közt, míg a döntés most végéig veti a vetélkedésnek. A végleges tervezet szerint

a csatorna Budapest alatt, a csepeli Duna-ágból indulna ki, elhalad Kerekegyháza és Kecskemét között és Ujkécske határában éri el a Tiszát. A csatorna 107 kilométer hossz lesz és legnagyobb bevágása 100 méter széles. Az egész vízmű elkészítési idejét 8 évre tervezik, az előirányzott költségek pedig 90 millió pengőt fognak kitenni.

A csatorna annyira rövid, hogy nemcsak a gabonafélék és a tömeg-árak lesznek víziúton szállíthatók, de még a gyümölcs is frissen kerülhet a fővárosi piacra.

Békeszózat a világ szövethetőihez

Világú Tanner, a Szövethetők Nemzetközi Szövetségének elnöke és Henry May, a szövetség titkára a következő felhívást bocsátotta ki a világ szövethetőihez:

Ebben a sorsdöntő időben, amikor az emberiséget újabb, minden eddiginél gyilkosabb világháború kitérőse fenyegeti, a szövethetők Nemzetközi Szövetsége ismét

felhívással fordul a kötelekbe tartozó 70 millió szövethetőhöz, valamint a kötelekén kívül működő szövethetők sokmilliónyi tagjához, hogy meggyőződésük teljes erejével és akaratuk végső megfeszítésével szálljanak szembe a fenyegető veszedelemmel.

Szövethetői szervezeteik egész súlyával és a szövethetői eszme minden erkölcsi befolyásával szálljanak sikra a béke megvédelem érdekében, mert a háború millió és millió embert pusztítana el és megsemmisítené az egész kultúrát.

Az általunk képviselt szövethetői mozgalom nem ismer sorompókat, színt, fajt, vagy vallást.

A mi gazdasági rendszerünk az igazságosság elvén alapul, amelyen az egész világ iparának és kereskedelmének nyugodnia kell és amelynek alapján az emberek szükségletei szerint kell a természet kiaknázott kincseit elosztani. Gazdasági rendszerünket már majdnem minden országban kipróbálták, mégpedig teljes sikerrel.

A Szövethetők Nemzetközi Szövetsége nem ismer és nem tesz különbséget politikai pártok és vallási

meggyőződés között.

Szövetségünk az egész emberiséget egyetlen nagy családnak tekintti és mint ilyet fogja öszszesze a testvériség, igazságosság, szabadság és a békés együttműködés jegyében.

A szövethetőknek és szervezeteiknek módjukban áll saját országukban az egész állami hatalmat jogaik és magas eszmék mellé állítani. A világ valamennyi szövethetőjének kötelessége, hogy minden eszközt megmagadjon és minden olyan intézkedést meggyőződéssel támogasson, amely alkalmas arra, hogy a világ eseményeinek folyását a pusztulás útjáról eltérítse és elhelyezze az ész, a kölcsönös megértés és a népek összefűző barátság ösvényére vezesse.

Felhívjuk a szövethetőket, hogy ennek a feladatunknak a teljesítését ne csak eszköznek tekintsék a jelenlegi válság elhárítására, ne csupán kiutának a fenyegető borzalmak elkerülésére, hanem azt abban a tudatban teljesítsék, hogy végleges lépéseket tesznek

a népek közötti jog, az igazság és szabadság megvalósulása felé, ami egyedül képes biztosítani az emberiség előrehaladását és a világ békéjét.

Világ szövethetői, mozduljon meg milliányi tömegek, tegyék félre minden tartózkodás és gátló előítéletet, gazdasági érdekeiket is szorítsák egyelőre háttérbe és minden erőfeszítéssel vessék harcba a népek és országok egymáségnak megvalósítására, a jog uralmának kivívására!

Két magyar munkás életével fizetett Németországban vigyázatlanságáért

Két levél érkezett hozzánk Németországban tartózkodó mezőgazdasági munkás magyar testvéreinktől. De bár ne érkeztek volna, mert szomorú és lehangoló feladatot rónak reánk. Mindenki írás egy-egy életerős magyar testvérünk halálát jelenti. S mindenki egy könnyűségéből, elővigyázatlanságból támadt katasztrófát tár elénk, amely óvatossággal és megfontoltsággal elkerülhető lett volna. Ez emberi sors utjai kiszámíthatatlanok, s a jó Isten kezében mindnyájunk jövője, de vigyázzunk, magyar testvéreim.

Vigyázzunk a dolgos és hasznos magyar életre, amelyre egyaránt szüksége van családunknak, társadalmunknak és nemzetünknek.

Nem vagyunk olyan sokan, mi árva magyarok, hogy Isten legértékesebb ajándékával, az étellel takarékoskodni ne lényyszerűvé válna. Sok rozszakár és sok ellenség tör arra ugyanis, védjük legalább mi magunk, hogy erőnk szilárd, jövőnk biztos és boldoguljunk teljes legényen.

Különösen ti legyetek óvatosak, messze idegenbe szakadt magyar testvéreink, az idegen szokások újszerűsége, az ismeretlen tájak és természeti körülmények meglepetései közepette. Legyetek óvatosak.

Vigyázzatok, hogy hazahozzátok a magyar életet a földnek, amely ápoli bölcsőtökötől fogva. Ne idegen hant takarjon el benneteket, s haza csak a halálotok híre érjen. Jöjjetek haza mind-

nyáján, akik elmentek!

A két halott emléke is jöjjön veletek. Hozzatok vigasztalást és enyhülést hozzátartozóitoknak, akiket bizonyára rettenetesen lesújt a végzetes katasztrófa. Ültesetek virágot a sirjakra, s mondjátok imát értük, hogy pihenésük könnyű és csendes legyen.

Az első levelet Zsótér József és Hajdara István írta Jadickendorfból.

KÖBE KELLENE VÉSNI...

„Tudod, hogy mindenkéül nagyobb királyi ékesség az előttünk valóknak törvényeit követnünk és tisztes szülőknek szerinte cselekednünk. Mert az engedetlenség mind az egész országnak veszedelme.”

(Szent István király intelmeiből.)

(Neumark, bei Königsberg). Keltezésé július 31. Az van benne, hogy az ott lévő tizenkét bánhegyesi (Csanád m.) magyarból és három kübekházi tolmácsból álló munkáscsoportot nagy szomorúság érte július 6-án.

A husz éves Révész János bánhegyesi fiatalember széna-hordás után megfürdött a tóban. A hideg vízben szívgörccsöt kapott s a vízbe fulladt.

Július 10-én temette el két pap; a helybeli evang. tiszteletes és egy r. k. lelkész, akit a konzulátus küldött. A koporsót magyar zászlóval terítették le. Amikor sirba helyezték az elhunytat, a jelenlévő magyarok élénkeltek a Himnuszt és a Híszek-egy-et. A temetésről fényképfelvételeket készítettek és azokat eljuttatták a megboldogult szüleikhez.

Erről a temetésről augusztus 4-i kelettel Genshagenből is értesítettek bennünket. A levelet Szántó János csoportgazda írta. Leírja, hogy őt faluból jöttek össze 200-nál többen. Ők 124 km távolságról bérautóval érkeztek, ami személyenként 10 márkába került.

A második halálesetről augusztus 5-i kelettel értesít bennünket Kolonics József murarátjai (Zala megye) lakos, csoportvezető a Bécs 24. kerületében lévő uchawi gazdaságból, hogy

Belső Ferenc 20 éves legény, kistolmácsai (Zala megye) lakos július 30-án kerékpározni tanult egy mellékuton, amelyet vasut keresztezett. Nem figyelt eléggé, a vonat elkapta a kerékpár első kerekét, Belső Ferenc a mozdony alá került, amely teljesen szétrombolta.

Ezen a temetésen is sok magyar testvér vett részt. A megboldogultat a templomban ravatalozták fel. Koporsóját virágerdő borította. Szép koszorú helyezték el az uradalom gazdasztiztjára. Itt is készültek fényképek a temetésről, amelyeket a Képes Hirdetőben közölünk.

Van ennek a szomorú levélnek egy vigasztaló záradéka. Steinbach János német anyanyelvű magyarországi testvérünk írta. Szószertint így hangzik:

— Mély fájdalommal és szomorú szívvel kell nekem is pár sort írnom, habár időm nem igen enged meg, de engedjék meg, igaz magyar szívből jövő részvétemnek kifejezését átadni minden magyar testvérnek. Hazafias üdvözlettel.

Jól van Steinbach János tolmács testvérünk, átadjuk. A miénkkel együtt. Csak előbb egy könnyet töröljünk ki a szemünkből, amely a derék két magyar legény elmúlása miatt buggyant ki...

Félarú utazás Budapestre

Az augusztus 31-én Budapestén megnyíló Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár vidéki látogatói részére a minisztérium az előző évben szokásos 33%-os utazási kedvezmény helyett

50 százalékos menetijedezményt engedélyezett. A félarú utazási kedvezménye Budapestre augusztus 25-től szeptember 11-ig, a visszautazásra augusztus 31-től szeptember 17-ig vehető igénybe.

A kedvezmény természetesen az idén is az összes magyar közlekedési vállalatokra szól. Érvényes tehát nemcsak az Államvasutakra, hanem a magánvasutak és a MFTR, valamint a DGT dunai hajójáratára is. Külön kedvezményt bocsátott rendelkezésre az Őszi Vásár alkalmából a MAVAUT is, amelynek autóbüszjáraatán a vásár utazási igazolványával ellátott közönség 12—50%-ig terjedő menetijedezményt vehet igénybe.

Gyümölcsöt kapnak a katonák

Az idei kedvező gyümölcstermésre tekintettel és szem előtt tartva a bel-földi gyümölcsfogyasztás emelésének elsődrendűen fontos nemzetgazdasági szempontjait, a honvédelmi miniszter rendeletben utasította az alárrendelt csapatokat, intézeteket stb., hogy ott, hol a gyümölcs megfelelő minőségben és árban beszerezhető,

a kőztkezés keretében, az étkezés feljavitásaként az évszaknak

megfelelően minél gyakrabban, fejenként legalább egynegyedik félkilogramm gyümölcsöt iktassanak be az étlapba.

Kivételt jelentenek azok a helyőrségek, ahol a lakosság körében előforduló tifusz- és vérhasmegbetegedések miatt közegészségügyi szempontokból nem ajánlatos a nyers gyümölcs élvezése.

Rendelet a Himnusz egyöntetű előadásáról

A hivatalos lap augusztus 10-iki száma közölte a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletét a Himnusz egyöntetű előadásáról. Elrendeli, hogy

a Himnusz imádságos jellegének megfelelően csak komoly alkalomkor adható elő.

Ismétlésnek az előadásban helye nincs, hangszeres és zenekíséretes előadásnál úgy az előjáték, mint az utójáték kötelező.

Az olyan ünnepeken, ahol az egész Himnusz előadására nincs idő, az előjáték elhagyásával csupán a Himnusz első nyolc üteme játszandó.

A Himnuszt Kölcsey Ferenc eredeti szövegével kell énekelni.

LEVELEK A NYIRSEGBŐL

II. közlemény.

Kékcse, 1939 nyarán.

Nemes Kisvárda város vára melán méz le az izzó homokra. Ha nem hajladozna néhány nyír vagy akác, hát ebben a tüzés kemencében valójában meg kéne sülni. Ez ám csak a meleg! Csak ugy szikrázik a homok. De a falukutató nem ijed meg egy kis melegtől, vagy mondjuk egy kis vihartól, mely éppen kitörőben van, mint a távol szemhatáron gyülekező fellegek igérik (tán azért van olyan meleg!), hanem elindul. Kocsit szerünk hát és nekiindulunk a sivatagnak. Jól sejtettük. Utközben elért a vihar, de csak nyargalunk. Szakadó esőben ázó, frissülő lila és fehér virágok rengő erdeje mellett rohan velünk a kocsi. Fogynak a kilométerek és végre megérkezünk Kékcse. Kékcse apró, kedves és tipikus nyári falucska. Érdekes cifrájú házaival, rengeteg akácok alá temetett zöldes ereszzeivel szinte misztikus hatást kelt. Olyan, mint egy ősrégi település, ahol még nyoma sincs a modern világnak.

Hankóczy tiszteletes ur szívesen fogad bennünket. Elmondja, hogy Kékcse kismesék hajdani községe. Két részből áll. Ó és új Kékcseből. A művészetük bámulatos, — mondja a derék tiszteletes. Különben is minden beszédnél több a tett. Tessék meggyőződni. Kihozat hát egy öl cifraszóttást. Micsoda fantázia! Soha még ennyi meglátást, ennyi variációt, a színek ilyen harmonikus, mégis a virágos rétek tarkaságában pompázó álmat így kivarrra nem láttam. Utársam, Bartók Ilona iparművész azt sem tudja, melyiket rajzolja le. Több ez, mint egy muzeum. Nincs két egyforma minta. Régi kedves szokás, hogy minden lakodalomkor a tiszteletes urnak cifraszóttást kendőt ajánldokoznak. Így gyűlt össze a temérdek kendő. No meg a tiszteletes ur is szereti a szepet és sok pénzt kiadott az ilyesmiért. Tiszteletes urunk ki tudja meddig magyarázna, ha estvíli istentiszteletet nem kéne tartania. Bemegyek vele az áhítatra. Puritán, fehér protestáns templom fogad. Tiszteletes ur imádkozik és Isten szép áldását kéri a küzdő nyíri magyarokra és kedves kis Kékcse falucskára... Kintrol, a nyitvahagyott templomajton besurrán a virágok és az eső utáni rétek, akácérdők drága, mámoros illata. Majd felemelkedik az ének könyörgő karja túl a templom boltozatán, fel az egészégig, az Uristen színe elé... Ugy éreztem, hogy kínóvók a homokból, fel a nagy kékségbe és egy vagyok a néppel vágyban, könyörgésben, imádságos, bukdosó minden emberi mivoltomban...

Tisztelet után elindultunk a faluba. Alkonyat hullott már a tenyérnyi ablakokra, nem sokat láthatunk, de a gyakorlatot sem mindent számbavez.

Cifraszóttas függönyök sulyosodtak az ajtókon és bent a fa „pados” (menyezet) szobákban mindenütt virágos ágak hervadoztak a falon. Lámpa, mécs kevés helyen kerül. Szegény nép és a hajnal kel és az alkonyal fekszik.

Érdekes, hogy a kerítések mind-mind alacsonyok és az ugynevezett nagykapuk mind fonottak és gúzsarkon fordulnak. A szobák közepén bálványfa áll. Ezen mécsét is lehet tartani. Eredetileg totem. Mikor magyaráni kezdtem az eredetét, a parasztszok bologattak és helybehangyták,

amit mondtam. Hitték ugyanis nagy-hajdanán, hogy elhalt ősük lelke hazajár és akkor szüksége van valami helyre. Faragtak hát bálványfát, hogy hazajöhessen az ős. A család összetartozásának is ez volt a záloga. Az ős mindent tud és lát. A családnak nem szabad széthullania. Ez az ősök nagy parancsa.

Egyik háznál régi nyíri nótát hallunk. Öreg magyar dalolja. Imigy szól ni:

*Ugy szép ez a hosszú pipaszár,
Hogyha végig csordul rajt a nyál,
Hej, de minek azon csudáikozni,
Hogy a babám hírib-hubri...!*

Másik háznál ilyen ballada-töredékét hallunk:

*Gesztes Jóska szép legény volt,
Nadrágszija hat lyukon volt,
Átal is ment a Kőrösön,
Belé is hótt örökösön,
Nyárfalevél, fűzfalevél,
Mind összehotrotta a szél...*

Régi hagyás szerint sok betyárgyereket élt volt a nyíri selymerdőkben. Kemény teleken még a falukba is bejötték, de magyar embert, szegény embert nem bántottak. Lányfőle is csak az ment el velük, aki akart. Mert akadt olyan, akinek megtetszett a betyárélet, meghát maga a betyár is. Szép élet volt, csak tél nem lett volna rájuk sohse. Mert a nyíri tél aztán rettenetes! Holmi „genge” ember hamarótosan megfagyott a selymerdőkben.

Sok szép régi cserépedény is kerül házaknál, de ezek jobbára sárospataki származásúak. Kékcsei a suskófonottas és az iratos holmi. Suskóból különböző hasznos és dísz tárgyakat készítenek. A tiszteletes ur mutat egy kis borostészletet: üveg és poharak, mind gyönyörű, aprólékos, díszes fonással vannak befonva. Iratos járom, himes kapu, faragott kapubálvány, még mind létezik. Az akácok alá temetett kis Kékcse sok régi, eredeti magyar népműleket őriz. Ez nem tírják művészet. Ezek szinna-

NE VÁRJON

Őszi bevásárlásával,
ezért meghívjuk nagyrabecsuult vevőinket az igen **OLCSÓ ARAK**
mellett beérkezett cikkeink szíves megtekintésére.

140 cm széles tartós jóminőségű öltöny, vagy sötétkék iskolaszövet méterje **P 4.90**. 140 cm széles kitűnő minőségű férfiöltönyszövet nagy választékban méterje **P 6.90**. 2 méter hosszú kitűnő kész lepedő darabja **P 3.28**. Jó minőségű teniszflanell méterje **68 fill.**, kitűnő pamutvászon, ágyneműkanavász angin kékfestő méterje **79 fill.** Divatmintás bársonyflanell méterje **P 1.28**.

Kapható:
SZÖVET- ÉS TEXTILRAKTÁR **32 BUDAPEST,**
CSAK AZ UDVARBAN **KIRÁLY-UTCA 32**
SAROKHÁZ

Postai megrendeléseket 44 év óta lelkiismeretesen teljesítünk.

Név: Foglalk:
Pontos cím:
U. p.: (Kérjük, olvashatóan kitölteni!)

gyarok, Tass és Szabolcs vezér honfoglaló ivadéka. Neveik is mind ősi, magyar nevek.

Elbucszunk Hankóczy tiszteletes urtól és már robob velünk vissza, Kisvárda felé a kocsi. Az égen lassan kifislenek a fény csillogó rózsái és a lilázó homályból utánunk köszönt valami régi busongó pástordal:

*Várda felől száll egy páva magába,
Nem száll az a páva erre hiába.
A pávának három tolla aranyos,
Nem vagyok én a babámmal szabados.*

Lesz még idő, lesz még idő, de nem most,

Leszek én még a babámmal szabados...

Számadó Ernő

Baranyában kipusztul egy falu...

Az Alsódnántuli Mezőgazdasági Kamara sokgyermekes magyar családoknak Kemse községbe való telepítése ügyében felterjesztést intézett a m. kir. földművelésügyi miniszterhez. Felterjesztésében előadja, hogy

a baranyavármegyei községet jelenleg — a hozzátartozó pusztai lakók és a falubeli pástórok kivül — 142 lélek lakja.

Ezek 38 családban élnek. A 38 családból 8 család bevándorolt 36 lélek számmal. A 8 bevándorolt családból 3 családnak (14 lélek) se háza, se földje nincs. A többi 5 bevándorolt családnak háza és egy-két hold földje van.

A 30 őcszalád közül 6 családnál csak egy, vagy kettő a lélekszám és halálukkal a család megszűnik.

Van a faluban 3 üres házhely, ahol a házak elpusztultak, a családok kihaltak. A kamara kérte a földművelésügyi miniszter mielőbbi intézkedését.

Halálos birkózás a víz alatt

Halálos szerencsétlenség történt múlt vasárnap, augusztus 13-án délután a Pusztafalu község határában lévő Izra-tóban. Négy legény tutajon evezett föl-alá a tavon. Egyik társuk, Bodnár János hirtelen mozdulattal megragadta a tutaj végét és felborította azt.

A legények közül Bosnya Imre pusztafalusi legény éktelen dühbe gurult és kemény ütést mért a tréfásnáló Bodnár János felé. Bodnár János az ütést elhárítva, elkaptá Bosnya Imre derekát és a víz alá nyomta. Vad birkózás kezdődött el a két legény között. Végül is Bodnár, hogy végtelven a gyilkos küzdelemnek,

magávalrántotta Bosnya Imrét a tő fenekére és addig tartotta a víz alatt, amíg az meg nem fulladt. Bosnya megmerevedett kezekkel kapaszokott Bodnárhoz, úgy, hogy az nem tudott szabadulni megfojtott ellenfelétől,

kétségbeesetten próbált felszínre jutni, de közben elvesztette eszméletét és halott társával együtt a tő fenekére merült.

A fürdőző legényeknek feltűnt, hogy a két legény olyan hosszú ideig tartózkodik a tő vízében, rosszat sejtve, nyomban a verekedők segítségére siettek s végül sikerült is kihuzni a két legényt, akik közül azonban már csak az egyikben volt élet.

A fürdőző legények partravitték a halott Bosnya Imrét és az eszméletlen, súlyos sérüléseket szenvedett Bodnár Jánost.

MAGAD ALATT NE VÁGD A FÁT...

A panaszal szemben, amely nemrég iangzott el, hogy a falvakban izgatják a mezőgazdasági munkásokat és cselédeket, alig találunk megfelelő szavakat.

A magyar mezőgazdaság mai bizonytalan vergődésében aligha tudnánk lehangolabb hirt hallani, mint azt, hogy a termelés zavartalanúsága és biztosítása, amelyet csak a munkaadó és munkavállaló közös tevékenysége és egyetértése tarthat egyenulyban, kérdésessé válhatik. Ha van állam a világon, amelyben ennek megtörténnie nem szabad, a mi hazánk az. A megakasztott mezőgazdasági termelés az egész magyar gazdasági élet rendjét felforgatná és olyan szociális nehézségeket támasztana, hogy áldozatainak számát ma elképzelni sem tudnók. Nem hihetjük, hogy a magyar mezőgazdasági munkások és cselédek meglegelni ne tudnák azt az óriási felelősségérzetet, amellyel e kérdésben hazájuknak és saját boldogulásuknak tartoznak. Joguk van ahhoz, hogy munkájukért a magyar föld eltartsa őket, de tüllőnek a célon, ha azt a munkát a föld teherbíróképességén felül értékelik, vagy ami annál is rosszabb, el nem végzik. A nyár kincsét tékozzolják el s a tél inségét készítik elő.

Mi sok panaszt meg tudunk érteni s támogatjuk is, amelyik jogos, de féltő aggodalommal kísérjük ezeket a jelenségeket. A magyar ugar tulajdonosa és napszámosa nem állhat egymással szemben sem a megvalósíthatatlan követelések hangoztatásában, sem a közöny ridegségében. Meg kell találni sürgősen a kivezető utat a magyar lelkek belátásán át, amíg nem késő. Ez a kérdés nem oldható meg a gépek ridegégével, amely embermilliók letiprásán át is csak az üzleti hasznot látja. A magyar termelés nekünk a lét vagy nem lét kérdése. Első szomorú áldozatai éppen azok lehetnek, akiket a lelkiismeretlen izgatók most félrevezélnék, mert maguk alatt vágják ki a fát.

Idéjében jött-e az eső?

Naplólapokban is olvashattuk, hogy a legutóbbi országos jellegetű eső a tizenkettő órában érkezett. Ez a megállapítás könnyen félreértésre adhat alkalmat, azt hishették, hogy ez az eső most már mindent rendbehozott.

Sajnos, nem így van. Míg a kárpásnövényeken úgy, ahogy segített az eső, ahol az bőséges volt, de azt a hátrányt, amit a hosszantartó szárazság a talaj beébredése szempontjából jelent, már behozni nem lehet.

Mi is az a beébredés? Ha az egészséges talajt megfelelően műveljük, korán lekerülő növények után, pl. megadjuk a tarlóhántást, augusztusban a keverőszántást, akkor a talajban rendben játszódnak le azok a folyamatok, melyeket tudományosan fizikai, kémiai és biológiai feltárásként nevezünk, de csak akkor, ha elegendő nedvesség és meleg áll rendelkezésre.

A hasznos talajbaktériumok csak akkor fejthetik ki áldásos tevékenységüket, ha levegő áll rendelkezésükre. Egyrészt épp úgy lélegznek, mint mi emberek, másrészt bizonyos baktériumok épp a levegő nitrogénjét kötik meg s dolgozzák fel növényi nitrogéntáplálékká. Ha nem szelvétejtjük a talajt, a „sötétben bujkáló” káros baktériumok dolgoznak csak a talajban, ezek többek között a növényi táplálépanyagokat elbontják s így az veszendőbe megy.

A baktériumok működésük közben szénzsavat termelnek, ép úgy, ahogy az emberek — állatok, de a növények is szénzsavat lehetnek ki! — Ez a szénzsav lazítja a talajt, minthogy felpuffasztja, morzsálékossá teszi, azért oly ruganyos a járás a beéredett talajon. De a szénzsav oldódik a talajnedvességben, szénzsavas víz keletkezik, ez pedig feloldja a talajban rendszerint elegendő mennyiségben jelenlevő, de oldhatatlan vagy csak nehezen felvehető növényi táplálóanyagokat, a növények részére mint-

egy előkészíti, feltárlja. A baktériumok és egyéb alacsonyrendű élőlények életműködéséhez meleg is kell. 20—30 fok Celsius körül érik megukat a legjobban, amint az embernek is a 20 fok körüli hőmérséklet a legkellemebb. Melegben ényáron nem is volt hiány, de már talajnedvességben nagyon.

Pedig a baktériumok és egyéb apró szervezetek víz nélkül nem élnek meg. Ha még hosszantartó szárazság mellett nem is pusztulnak el mind, mégis beszűntetik életműködésüket, nem termelnek szénzsavat, nem kötnék le levegőnitrogént, nem korhasztják el a talajban levő szervesanyagokat, tarlómaradványokat, még az istállótrágyát sem. Nem képződik ezért könnyen felvehető növényi táplálék sem a talaj nagy, de nyers forrásaiból, sem az esetleg adott istállótrágyából, de egyéb szerves anyagból és a levegőből sem.

Nyilvánvaló, hogy a talaj beébredése egy hosszabb folyamat eredménye. Azt az időt, amit a baktériumok a szárazság miatt elmulasztottak, behozni már nem tudják. Ez pedig annyit jelent, hogy a növényi táplálék feltárolódása hiányos, az ősi vetési csíranövényeknek nem találnak könnyen felvehető táplálékot a talajban megfelelő mennyiségben, így táplálék szűkésben, sanyálódni fognak. Pedig tudjuk azt, hogy pl. az ősi kalászosok foszforzsükségletüknek mintegy 1/3-át bokrosodásig veszik fel. Közémfekvő ezért, hogy

ha azt akarjuk, hogy ezévben az ősziek fejlődésükben le ne maradjanak, fokozott mértékben kell azokat könnyen felvehető, fontos növényi táplálékkal ellátni. Ezt pedig műtrágyák fokozott alkalmazásával érhetjük el.

Gyorsanható foszforosavas műtrágya a szuperfoszfát, a nitrogént pedig pétéso alakjában adhatjuk.

A szüretelő hordók behozatala vámmentes

A kormányrendelet adott ki a keményfából készült hordók és szüretelő kádak vámiának átmeneti felfüggesztése tárgyában. A rendelet értelmében a vámtarifa 474/b száma alá tartozó áruk közül

- a keményfából készült hordók és szüretelő kádak (szétszedett állapotban is, a sörös-, szeszes- és olajshordók, valamint a 300 liternél

kisebb űrtartalmu borshordók és szüretelő kádak kivételével) akár új, akár használt állapotban kerülnek behozatalra, a jelen rendelet életbelépésétől kezdődőleg 1939 december 31-ig bezárólag vámmentesen kezelhetnek.

A rendelet kihirdetése napján lép életbe és azt a pénzügyminiszter az érdekeltektől miniszterekkel egyetértve hajtja végre.

Rendelet a gyapju forgalmáról

A gyapjuforgalom szabályozása során a kereskedelem szerepét évről-évre a kereskedelemügyi miniszterrendelet állapítja meg. Kunder Antal miniszter most becsátotta ki az idei év gyapjuforgalmát szabályozó rendeletét, amely kiegészíti a földművelésügyi, illetve iparügyi miniszternek a termelőket, illetve a gyapjufeldolgozó ipart érintő intézkedéseit.

A rendelet értelmében a gyapjukereskedők ezután is tartoznak a termelőknél eszűkölt gyapjuvásárlások vételárának ellenőrzése céljából gyapjuvételnyi jegyeket kiállítani és azokat tizennégy napon belül a gyapjubecsülő bizottságnak bemutatni. A gyapjuvásárlásokat az ipar részére, úgy mint a mult évben, a kereskedelem is végezheti. Ezért a tevékenységért az átvételi ár után 2,5 százalékos jutalék illeti meg, amiből 1,5 százalékos az ipar, 1 százalékos pedig az eladó gazda fizet.

A kereskedők a birtokukban levő gyapjukészleteket augusztus 31-ig kötelesek az iparnak közvetlenül, vagy a Futura útján felajánlani. A kereskedelem a kisipar és háziipar ellátása érdekében legfeljebb 300.000 kiló zsiros gyapju készletet tarthat raktáron. A kereskedelem ebben az évben 50.000 kiló mosott, vagy ennek megfelelő zsiros gyapjut importálhat.

Kivételre kizárólag finom posztógyapju-tételek kerülhetnek. A kivétel kizárólagosan szabad devizájú országba irányulhat. Mosott gyapju is exportálható abban az esetben, ha a bérmasást végző magyar vállalat igazolja, hogy mely termelő tétélekből áll a kivételre rendelt gyapju és a

gyapjubecsülő bizottság az ilyen tételt az export-kategóriába sorolja. Váltakoztanul megmarad a kereskedelemnek évi 12.000 kiló fésűfónál behozatali kontingense, a belföldön nem készülő, ugynevezett speciális fonal-behozatalból pedig a kereskedelem 7000 kiló erejéig részesedik.

Rendezni kell az öregségi biztosítási járulékokat

Az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet felhívja a munkaadó mezőgazdákat, hogy az 1938. évi XII. törvénycikk alapján öregségi biztosításra kötelezett munkavállalóik után, azok biztosítási könyvébe az eszedékelést vált bélyegeket haladéktalanul ragasszák be.

Ezzel a felhívásával az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet annak az esetleg bekövetkező kellemetlenségnek kívánja elejét venni, hogy a járulékelrovás terén mulasztást elkövetett munkaadókat, valamint a biztosítási könyvükben eddig még ki nem váltott munkavállalókat, az országosan kiszálló ellenőrző kiküldöttek folyamában lévő helyszíni eljárás során, az illetékes kir. járásbírószakonál, mint büntetőbírószakonál ne legyenek kénytelenek kihágásért feljelenteni.

Megállapították a kubikos munkabérek

Az iparügyi miniszter megerősítette az illetékes bizottságnak a kubikos-munkásnál fizetendő munkabérekre vonatkozó határozatát.

Eszerint az országot két területi csoportra osztják. Az egyik terület Budapest székesfőváros, Budafok, Kispeszt, Pestszentkereszt, Pestszentlőrinc, Rákospalota, Szendterre és Újpest városok, továbbá a Budapest környékén lévő 2 község. A másik területi csoport az ország többi része. A munkabér meghatározásának alapja a munkatejesítmény, mégpedig a köbméter alapján. Órabér csak akkor fizethető, ha a földmunkát köbméter egységes alapon nem lehet elszámolni. A munka maga három csoportba van minősítve, aszerint, hogy a talaj ásovál, vagy lapáttal könnyen megmunkálható, ásovál még megmunkálható és végül csak csákány és ásó segítségével munkálható meg. Az első csoportban az alapár 66, illetőleg 54 fillér, a második csoportban 92, illetőleg 76, a harmadik csoportban 130, illetőleg 108 fillér. Órabérek saját szerszámmal és talicskával végzett munkánál 48, illetőleg 36 fillér, szerzsám és talicska nélkül 42, illetőleg 32 fillér. Azonkívül jár a kubikosmunkásnak a második területi csoportban hetenként és fejenként 4 kilogramm keményfa, vagy nyolc kilogramm puhafa. Október 1-től április 1-ig pedig 5 kilogramm kemény, vagy 10 kilogramm puhafa tüzelőanyag-nak.

Megkezdődött a tiszai tutajozás

Augusztus 9-én Sinajában magyar részről Vladár Ervin követségi tanácsos és román részről Caranfil külügyminisztériumi tanácsos aláírta a tiszai tutajozást szabályozó magyar-román megállapodást. E megállapodást a kormányok jóváhagyták és az augusztus 14-én déli 12 órakor ideiglenesen életbelép.

Olcsó utazás

A belső utazási forgalom fejlesztésére a kereskedelemi és közlekedésügyi miniszter rendelete értelmében újrendszerű vasúti bérletjegyeket bocsátanak ki. Célja az, hogy méltányos vasúti díjak mellett a közönség az ország minél több és legtávolabb eső vidékeit is felkereshesse.

A bérletek 8, 15, 30 napra szólók. Lesznek 500, 1000, 2000 kilométeres távolsági bérletjegyek az utas kívánsága szerinti vasútvonalra. Ezenkívül a MÁV összes vonalaira érvényes, különböző időtartamúak is, amelyek a sinautobuszok kivételével minden vonatra érvényesek.

A bérletjegyek árát a miniszter állapította meg, oly kedvező módon, hogy például

- a 8 napos, 500 kilométeres, harmadik osztályú bérletjegy 35 pengős ára már akkor is kifizetődik, ha az utas ezt a bérletjegyet 300 kilométeres távolságon, egyszeri oda- és visszautazásra használja.

Ennél a bérletjegynél a 18 éven aluli családtagok 50 százalékos mérséklésre tarthatnak igényt.

A jegyek igényelhetők augusztus 18-tól kezdve a MÁV hivatalos menetjegyirodájában és annak fiókjaiban. A bérletjegyet arcképpel látnak el. Kiállításí illeték 1 pengő, óvadék 5 pengő. Az óvadékok a bérletjegy lejárta és visszaszolgáltatása után bármely jegypénztár visszatéríti.

- Utazási kedvezményt kapnak a tűzharcosok évente egyszeri oda- és visszautazásra, ha évi jövedelmük az 1000 pengőt, három- vagy többgyermekeseknél az évi 2000 pengőt meg nem haladja.

Ez a kedvezmény feláru. Elyerésről bővebb felvilágosítást nyújt bármely közgazgatási hatóság és vasúti pénztár.

A Gyöngyösbokréta népművészeti kiállítás

Évről-évre fokozódó érdeklődéssel és figyelemmel kísérjük a Gyöngyösbokréta Szent István-ünnepi szereplését, amely egyre jobban kidomborodó jelentőségével tárja elénk a magyar falvak ősi hagyomány-tiszteletét az ősi népszokások, dalok, jelenetek felújításában, az évezredes népviseletek visszavárosszolásában, a népművészet felelevenítésében. Figyeljük és nagy gyönyörűségünk telik benne, ami csak fokozódik az országgyarapodás évében, hiszen a visszatért Felvidék fiait és leányait is bekapcsolódva láthatjuk.

Augusztus 12-én a Bokrétaaszóvelő rendezésében a Nemzeti Szalon helyiségében megnyitották a Paulini Béla által rendezett néppári kiállítást. Paulini Béla az eredeti és értékes népművészeti tárgyakat mindenütt a helyszínen, a falvakban gyűjtötte össze. A kiállításon legnagyobbbész szöttesek láthatók. Asztal- és ágtyerítők, gomóri és sárközi szöttesek, mezőkövesdi himzések, felsőzempleni rák-, páva- és szarvasmotívumú szöttesek és számos felvidéki község néppári terméke, gazdag csipkegyűjtemény, szálhuzások, madeira és rátetes munkák láthatók nagy változatosságban a különböző termekben. Igen eredeti munka a bihari szürok mintájára készített párna, valamint az ősi gomormeggyei recemunkák és a rábákozi keresztöltéses munkák, amelyek régi motívumok alapján készültek újra: Ezenkívül alföldi fafaragások, juhászhatok, kurtok, szarukarok és más érdekességek egészítik ki a kiállítás gazdag anyagát.

Ősziek alá: (tengeri, répa, burgonya, kalászosok, stb. után)

PÉTI SÓ

Rozs alá: KÉNSAVAS AMMONIÁK

Kitűnő hatású!

Kérjen díjtalan ismertetőt! Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt. Bpest, V. Nador-u. 21.

TUDNIVALÓK A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSOK SZÁMÁRA

Meghívó Szent István napra Schwanebeck-be Szeretett Magyar Testvéreim!

Még élénken emlékeztünkben vannak az elmúlt Szent Evnek ünnepei. Az 1938-as Szent Ev, — amikor az egész világ figyelmé a budapesti Eucharisztikus Kongresszusra összpontosult és első nagy Királyunknak, Szent Istvánnak kegyeltes emlékét ünnepeltük, — mérhetetlen nagy áldásokat hozott édes magyar hazánkra. *Augusztus 20-a, Szent István napja, kell hogy idén is a magyarság nagy napja legyen. Minden magyar, bárhol is legyen a világon, szívvel-lélekkel hódol dicső Királyunk emlékének.*

A Németországban dolgozó magyar testvérek is együtt akarnak ünnepelni. Ezért határoztuk el, hogy a Közép-Németországban dolgozó munkástestvérek, ahányire csak lehetséges az, gyülekezzenek mind össze egy helyen. Erre legalkalmasabb hely

SCHWANEBECK, Halberstadt mellett.

Ez gyönyörű szép német bucsujáró hely.

Itt találkozhatunk többszázan is. *Akik nem messze laknak innen, azok kérjék meg a gazdájukat, hogy lovaskocsin, vagy teherautón vigye őket. Akik pedig nagyobb távolságra vannak, azok vonaton jöhetnek. Schwanebeck melletti legközelebbi vasútállomás (4 km).*

NIENHAGEN bei Halberstadt.

Ide sok irányból jönnek vonatok. *A katolikusokat arra kérem, hogy járuljanak a szentségekhez is. Győnni lehet magyarul már reggel 6 órától kezdve. A szentáldozást is ugyanakkor lehet végezni.*

A meghívás természetesen a református és evangélikus magyar testvéreknek is szól. Az istentisztelet után ugyanis testvéri megbeszélést is tartunk.

A napi program a következő:

1. Gyülekezés reggel 8—9 óra tájban.
2. Fél 10-kor német szent beszéd a szabadban.
3. 10 órakor ünnepélyes nagy istentisztelet a szabad ég alatt.
4. Fél 2-kor magyar szent beszéd a szabadban.
5. Utána szentségi körmenet.
6. Testvéri megbeszélés a munkástestvéreink helyzetéről.
7. Bucsuzás.

Akik vonaton jönnek, azok váltsanak „*Wochenend-Karte*“-t, azaz hétvégi menetérti jegyet.

Tekintve, hogy ritkán találkozunk, remélem, akik csak tehetik, mind eljönnek.

Berlin, 1939 augusztus 10.

Szeretettel köszönti a testvéreket

Dr. DONÁT JÓZSEF
magyar lelkész.

A berlini munkásvédő iroda közlései:

Mindenki olvassa elezt a rovatot! Mindenki számára fontos, hogy a „*Vasárnap*“ közleményeit rendszeresen végigolvassa! Sok tévedést elkerülhetünk, ha az üzeneteket is elolvassuk! Aki nem kap az irodától nevére szóló választ, várjon türelemmel és olvassa el minden vasárnap az üzeneteket, hogy köztük megtalálja-e a nevét. Ha nem érkezik azonnal válasz, ez nem jelenti azt, hogy ügyével nem törődnek, hanem azt, hogy áttettük valamely illetékes hivatalhoz vagy a vidéken lakó lelkész urak egyikehez. Választ csak az eredményes tudakozódás után irhatunk a legtöbb esetben. Minden panasszal forduljunk először az illetékes *Arbeitsamthoz*! Csak akkor írjon az ügyes-bajos ember a Munkásvédő Irodának, (Berlin, S. W. II. Dessauer Str. 28—29), ha az *Arbeitsamthoz* fordulni nem tud, vagy nem ért volna így el eredményt!

A berlini munkásvédő iroda üzenetel:

Ifj. Szövetes Zsigmond, Haselburg, Post Wriezen, Bz. Brandenburg: Először is: címe nem „Häszlberg Writzen“, hanem a fenti. Testvéreinket újból és újból kérjük, szánják rá azt a kis fáradságot és írják meg helyesen a címüket! Saját érdekükben!

Télen át nem maradhat senki sem Németországban, még akkor sem, ha a gazda és az *Arbeitsamt* engednek is, mert pénzt hazaküldeni a szerződésben biztosított időn és összegben **tul nem lehet!**

Utlevélhosszabbítást nem kapnak, sőt hazatérésükről gondoskodik az iroda oly esetben is, ha nem akarna valaki hazautazni és itt akarna maradni „*sutyomban*“. *Ipari munkában se reménykedjék senki, mert ha munkát kapnának is: devizaengedélyt nem adnak, csak hazulról előzetesen, a magyar hatóságok hozzájárulásával szerződött munkásoknak és ma már itt is csak kivételesen, egyes esetekben!*

Hermann Göring-Werke-ben dolgozó kubikosmunkásoknak: Ne üljenek fel híreszteléseknek! Egyes Lagerekben az a rémhír terjedt el, hogy a devizaengedélyeket visszavonták a német hatóságok és ezentul nem lehet pénzt hazaküldeni. *Ez vagy félreértés, vagy rosszakaratú nyugtalanítóni akaró felbőltlen híresztelés, amelynek nem szabad felülni.*

Aki ilyen felelőtlen híreket terjeszt, a magyar testvérek közösségének árt és ismétlődés esetében eltávolíthatik a népközösségből.

Meglehet az, hogy szokevények pénzküldését szüntették be egyes esetekben, miután rájöttek, hogy ilyenekről van szó.

Szerződött munkások természetesen zavartalanul utalhatnak haza pénzt a megengedett kereten belül. Ez vonatkozik a mezőgazdaságban dolgozó testvéreinkre is.

Hazafelé ocsmány, rágalmazó leveleket írt egy-két felelőtlen és jellemtelen ember munkástestvérei állítólagos erkölcstelen életéről, stb. Ismerjük őket.

Ha megegyeser előfordul az ilyesmi, azonnal könyörtelenül hazatolonoltatjuk az illetőket, mert az ilyen egyéneknek nincs helyük a magyar munkástestvérek táborában!

ÜZENETEINK:

Balázs Pál, Luisenfeld: Lapjunktól illetékes helyre továbbítottuk. Mindenesetre jól tennék, ha — természetesen tiszteletet adó hangon — megkérdéznék a munkaadótól, továbbítottat-e és mikor pénztük. — **Dohány Mátyás, Mezőkövesd:** Mint azt a Munkásvédő Iroda a közelmúltban közölte, a pénzt valószínűleg majd a tavalyi munkaadó után lehet hazaküldeni. Levelezőlapját kiküldtük Berlinbe; az esetleges teendőket a „*Vasárnap*“-ban fogjuk közölni. Tessék mindig figyelni a közleményeket és üzeneteket. — **Fürstenauai névtel-**

ien: Csak azért levelekre válaszolunk. — **Gyurovsky Mátyás és társai, Rappenhagen:** Lapjunktól illetékes helyre továbbítottuk. Örülünk, hogy jól érzik magukat. Üdvözet. — **Nagy László, Andrásfa:** A megadott címre a lapot megindítottuk. Kérjük azonban, hogy negyedévi előfizetési díj fejében sürgösen különjön be kétpengőt — a portokülönbözet miatt. Örömmel továbbítjuk a Németországban dolgozó munkástestvéreknek szóló szives üdvözlétét. — **Ozv. Balog Erzsébet, Neuho:** Megilletődéssel olvastuk a kedves kis lányaitól való távollét felett kesergő sorait. Reméljük, hogy a féléstendős munkának az eredményeként kellemes, örömteli karácsonya lesz idehaza, a kis család körében. Üdvözlünk. — **Klemm Lőrinc és neje, Kartung:** Nem értjük, miért nem küldtek még pénzt haza. Ebben az ügyben a munkaadóhoz kell fordulniok, az ő utján küldhetnek haza, havonta és személyenként 40 márkát; persze az elmaradt hónapokra eső 40—40 márkát is elküldhetik. Erről különben a *Vasárnap* minden számában írunk. Üdvözet. — **Baranyi István és négy társa, Neuho, Post Blankensee:** Levéllet illetékes helyre továbbítottuk. Nem szabad, hogy az elkeseredés annyira urrá legyen, hogy ilyen hangu levelet írjanak. Ha a lapot figyelmesen átolvasnák, tudnák, hogy a tavaly kintmaradt pénzek ügyében is folynak a tanácskozások; az összegeket nyilvántartják, senkinek egy pennigje sem fog odaveszni. A szallanrendelést a Transdanubiánál reklamálják meg; ügyeljenek, hogy leveleikben pontos címüket közöljék. Üdvözet. — **Balogh Adolf és társai, Passentin:** Igaz magyar érzéssel megírt levelek örömet szerzett nekünk. Szívvel köszöntjük mindannyiukat. — **Kun István és neje, Gut Neuburg:** A pénz hazaküldésére vonatkozóan a leghelyesebbnek tartanók, ha a havonta hazaküldhető 40—40 márkát, külön-külön saját nevére küldnék haza a karcagi hitel-szövetkezethez, ahol azt betétként kezelik hazaérkezésükig, amikor személyesen felvehetik a pénzt. Leveleket — a panasz miatt, — illetékes helyre továbbítottuk; az elintézését várják be nyugodtan. — **Gáspár György Kl. Trebbow:** Tavalyi keresetere vonatkozó levéllet illetékes helyre továbbítottuk; fényképet köszönjük, a lapban azonban sajnos, nem közlhetjük, mert csak közérdeklő képeket áll módunkban közölni. Üdvözet. — **Juhász József és társai, Suderode:** Hangulatos verseit szeretettel olvastuk, de azok még nem ütök meg a közöletőség mértékét. Mindig szívesen vesszük, ha írásait beküldi; reméljük, kapunk majd még „*bbakat*“ is. — **Szák Pál, Mantikow:** A szallanrendelést sürgessék meg a Transdanubiánál. Ha komoly panaszai vannak, forduljanak az illetékes *Arbeitsamthoz*, ha ez nem járna eredménnyel, írják meg részletesen és világosan panaszukat a Munkásvédő Irodának. — **Bandi György és társai, D. Krone:** Havonta és fejenként 40—40 márkát küldhetnek haza; a pénzt elismervény ellenében a munkaadóknak kell átadni, egyuttal olvashatóan írják fel azt az ithoni címet, amelyre a pénzt küldeni akarják. — **Kovács Sándor és társai, Althof:** Hazafias érzéstől áthatott leveleket örömmel olvastuk. Jólles tudat, hogy jó helyre kerültek és becsülettel ellátják dolgukat. Kérdéseikre közöljük, hogy reméljük, az idén is sikerül a vámmenteseséget kieszközölni, de természetesen senki egy-egy darabnál többet nem hozhat magával. Üdvözet. — **Zsupok József és társai, Jordanstorf:** Leveleket illetékes helyre továbbítottuk, az elintézésről hamarosan értesítést kapnak. Üdvözet.

**Minden munkás gondos figyelemmel
olvassa el ezt az oldalt!**

Gazdatudnivalók

Rovatvezető: SCHANDL JÓZSEF dr.

A csikók pataápolása

1. Nem a csikók takarmányozásánál történnek a legsúlyosabb hibák, hanem azok pataápolásánál és körmozgésénél.

2. A csikónevelés legkényesebb és legtöbb hozzáférést igénylő része a gyorsan fejlődő paták helyes ápolása és körmozgése.

3. *Helytelen vagy leggyakrabban semmilyen pataápolás* sok alkati hibát idézhet elő már csikókorában is, melyek később súlyos javíthatatlan hibákba nőnek ki magukat.

4. *Róssz körmozgés* elferdíti a szabályos állású lábvégtengelyt, melyet a lábvégsontok: csüd-, pártá- és patacsont alkotnak. De elferdítheti a szarufal szabálytalan kopása is, például, ha a szarufal külső hordozószele kopik erősebben fogfaltípusra; belső hordozószele kopása franciás állásra hozzásimítja. A lábvégtengely nemcsak oldalsó irányban ferdülhet el, hanem előre és hátra felé is megterhethet. Ezeket a bajokat a pata helyes fokozatos alakításával segíthetjük, egyedül a bakpatánál kétséges a faragással való eredmény, mert ilyen hiba rendszerint veleszületett alkati hiba, melynek helyes kezelését csak állatorvosra szabad bízni.

5. A csikó körmozgését az első körmozgéstől számított 5-6 hetenként el kell végezni.

6. A lábák felvételéhez a csikókat már párhetes korukban hozzá kell szoktatniuk.

7. A csikók megférézésére ne a nagyon divatos „pipát”, hanem a zabostarisznát használjuk.

8. *Körmozgés előtt* — különösen száraz időben — a csikók patáját 2-3 órára nedves agyaggal kell becsapni.

9. *Körmozgés után* kemény talajra, mert könnyen talpnyomást kaphatnak.

10. *Nyirrozás* esetében a bűzös nyirbarázdát száraz kőccal tisztítsuk meg és 3-4 napon át helyezzünk ismételve a beteg nyirbarázdába kreolinot.

11. *Minden gazda elsőrendű érdeke*, hogy minél több olyan tanfolyam tartassék, hol a helyes pataápolást a falusi patkolókövcseink elsajátíthatják. Azért a m. kir. honvédség által rendezett polgári patkolótanfolyamokat minden gazdának a leghatásosabban kellene egy anyagiilag, mint erkölcsileg támogatni.

(Kamarai Értésítő.)

MILYEN BAROMFIT VÁSÁROL A KÜLFÖLD

Minél inkább megfelel termékünk a külföldi piac igényeinek, annál biztosabban értékesíthető és annál jobb árat kap érte a termelő.

Nagy szolgálatot tett a baromfitenyésztőknek Kóós Tibor dr., amikor a külföldi piacok kívánásait — a baromfit illetőleg — összeállította. Tanulmányát kivonatolva itt közöljük:

Mindenféle baromfi legyen elég husos és kövér. Sovány és fejlődésben elmaradt baromfit az exportkereskedelem nem tud használni. Sokkal jobb árat kapunk akkor is, ha egyforma minőségű árunkat egyszerűen visszük a piacra. Még jobb lenne, ha bizonyos vidék, egyforma (standard) minőségű árut termelne. Sajnos, napjainkban még e célt távolról se értük el. Ezért az exportkereskedők kénytelenek nagy tömegben, jóformán minden minőségű árut egyforma áron felvásárolni s ezekből válogatják ki a megfelelő minőségeket. Sőt ők kénytelenek még 10-14 napig hízalni is a csirkéket. Ha az exportkereskedelem úgy kapná az árut, hogy abban nem volna sok sejtetés, akkor az átvett árúért jobb árat tudna fizetni és ezzel egy a gazdaközönség, mint a kereskedelem jobban járna.

A csirke levágott állapotban akkor értékesíthető legdrágábban, ha már korán, 8-10 hetes korban 90 dekás súlyt ér el. A sovány, ütődött, véres, nem egyforma nagyságúak már kisebb értékűek. Fontos követelmény továbbá a tiszta kopasztás, csupán a csirke fején és nyakán maradhatnak tollak.

A tyúkokból csak a fehér- vagy sárgalábúak értékesíthetők, embenyben 2 évnél nem idősebbek és másfél kg-nál nem könnyebbek. Ezért 2 évnél idősebb tyúkokat ne tartsunk vissza, mert ezeknek értékesítése később nehézségbe ütközik.

A kacsaiban a kistestű, jól tömött, 3-3½ kilós értékesíthető a legjobban. Csak fehértollú kacsát tartsunk, mert ezeknek tolla is jó áron értékesíthető.

A hizott liba levágott és tisztított állapotban 5-7 kg súlyu. Ennél súlyosabb liba már nebezen értékesíthető, mert ez már rendszerint öreg is. Ezért tenyészünk kisebb testű, de azért nagyméjű libákat.

Általában a 6-8 kg súlyu pulykát

keresik. A kistestű pulykát a tenyésztségből ki kell küszöbölni. Tenyészünk bronzpulykát, mert ez sulyban és mellmagyságban nagyobb a többi fajtnál.

A gyöngytyúk is minél nagyobb sulyal kerüljön a piacra. Angliába irányul kivitele, hol szárnyasvad helyett fogyasztják.

EGY KISGAZDA TEHÉNÉNEK KIMAGASLÓ TEJTERMELESE

Grünfelder József bácsalmási kisgazda „Börzsök” nevű 8 éves pirostarka tehene az 1938. évi december 23-án hatodik borjával 3,6% zsírt tartalmazó 47,5 liter tejjel kezdte meg a tejelési időszakot. A legtöbb tejet 1939 február 19-én — vagyis ellett után 58 nappal — 51,5 literrel érte el.

A kiváló termelés természetesen csak a szervezetben rejlő energia és az energiát támogató táplálás együttes hatásából eredhetett. A rendkívül termelés mellett szokatlanul nagy takarmányadagokkal kellett táplálni a tehenet. Ezért néhány nappal az ellés után fokozatosan a következő takarmányminőséghez szoktatták: 13 kg igen jó lucernaszéna, 90 kg jómínőségű takarmányrépa, 4 kg tökmagpogácsa, 4 kg kukoricadara, 2,5 kg buzatakarmányliszt, 2,5 kg buzakorpa. Naponta hatszor etették és pedig először reggel 4 órakor, ezt követően pedig 9, 12, 3, 5, 8 órakor. A répát közvetlenül etetés előtt jól megtisztították és felszeletelt állapotban az abrakkal keverték össze. Naponta négyszer fejték.

Márciustól kezdve a tej mennyisége csökkenni kezdett, de július hó végéig még mindig 40 liter volt a napi tej. Ettől kezdve „Börzsök” napi adagja a következő volt: 13 kg igen jó lucernaszéna, 90 kg takarmány-

répa, 1 kg tökmagpogácsa, 4 kg kukoricadara, 2 kg takarmányliszt és 2 kg buzakorpa.

ÉLŐSKÖDŐK A TYUKUDVARBAN

Bélféreggel fertőzött udvarokon főleg a növekedő-állatok reggeli takarmányhoz állandóan keverjük 8-10 százalék összeruzott foghagymát. Az állandóan etetett foghagymával különben nemcsak a bélféregektől szabadítjuk meg állatainkat, hanem a foghagyma jelentékeny tápanyagot is szolgáltat nekik. Hogy állományunkban bélféreg élőködnek, azt arról ismerhetjük fel, hogy a csirkék takarmányukat mohón elfogyasztják, mégse gyarapodnak tőle, hanem ellenkezőleg: legyengülnek, bágyadtan járkálnak és tollaztat borzalt, fénytelen.

A nyár folyamán zaiklatják leginkább a baromfiállományt a tetvek, a kullancsok és a lábrüh-atkák.

A tolltetvek vért nem szívnek, de tömeges fellépésükkel izgadják a baromfit. Elpusztításukra végezzünk az ólban alapos takarításokat és a berendezési tárgyakat suroljuk fel forró lugos vízzel. Nagyobb állomány birtokosai jól teszik, ha benzínlámpát szereznek be és a fal repedéseiben ennek lángjával irtják a férgeket.

A vérszívó kullancsok ugyanis napal a fal- és deszkarepedésekben húzódnak meg. Ezért indokolt bevakolással a fal repedéseit lehetőleg kitölteni s így buvóhelyeiket megszüntetni.

Az állatokon tanyázó apró kullancsokat, valamint a tolltetveket legbiztosabban úgy irthatjuk, ha tollazatuk mélyére flouornatrium nevű fehér rovarport dörzsölünk.

A meszeslábú tyúkoks lábcszárain tulajdonképpen ruhatkák ezrei tanyáznak. Itt az orvoslás a szürkés varr eltávolításával kezdődjék. Ennek érdekében a varrt káliszappannal (zöld vagy kenő szappan) kenjük be s másnap a varrt dörzsöljük le. Az így ledörzsölt lábakat kenjük be bármiféle zsíradékkal, melyhez körülbelül 10% kreolint vagy petróleumot kevertünk. Némelyek szerint megfelelő anyag a bekenésre a kocsikencőcs is.

LEGELOINK JAVITÁSA

Farkas Tivadar gazdasági felügyelő svájci tanulmányjáról szóló beszámolójában a következő figyelemre méltó gondolatokat veti fel:

Elsősorban a rétek és legelők trágyázási kérdésével volna kívánatos hazánkban is behatóbban foglalkozni. Az összes közéleti legelőket célszerű lenne országos viszonylatban alapos, de szakszerű vizsgálat alá venni és megállapítani azokat a legelőterületeket, amelyeket sem fejtrágyázással, sem más legelőápolási munkálatokkal megjavítani már nem lehet. Ezeket a terméketlen legelőterületeket, amelyek már ösödiktől fogva kizárólag mint legelők voltak hasznosítva és időközben a talaj állapota kedvezőtlenül vált, aminek következménye lett a talaj elkopárosodása, miért is cél-szerű lenne, eke alá venni s pár évig szántóföldi művelésben hasznosítani. A szántóföldi műveléssel, többszöri szántással és trágyázással a talaj szerkezetének kedvezőbbé alakulna és ez a talaj termőképességét emelné. A szobánlévő területeken termelnék meg a legeltetési társulatok az apaállatok részére szükséges abrak- és szalastakarmányt. Amidőn pedig szántóföldi műveléssel a talaj szerkezetét már kedvezően megváltozott és a talaj termőereje növekedett, célszerű lenne e területeket ismét gyepesíteni ugyanazon legelőn termelt fűmagkeverékekkel. Abban az esetben, ha az újra- gyepesítés sikerrel nem járna, a kérdéses területek továbbra is szántó-

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés a törvényesen védett

Rákoshelyi baktériumölő

adikál. Kapható és megrendelhető csak

IFJ. AULITZKY OTTÓ
Budapest, VII. Dobóhy-uca 84. II. sz. 2

Árak: Demijonnal ab Budapest
3 4 6 8 10 15 20
370 480 710 910 1080 16- 2120

Tanulmányos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

földi művelésben volnának hasznosítva, főként takarmánytermelés céljára. A nyert takarmány a nyár közepén, amikor a legelő füvei kiégnek és a növekedőállatok ott elegendő táplálékot már nem találnak, azok póttakarmányozására lenne felhasználható. Ezen eljárás megvalósításával a terméketlen legelőterületek jobb és jövedelmezőbb hasznosítást nyernének és ezáltal a gulyaállomány póttakarmányozási kérdése a nyári időszakban megoldást nyerene.

A BOROK DERITÉSE

Ha a borok levegővel érintkeznek, vagy erősen lehűnek, vagy más borral keverednek (házásítás), akkor esetleg több-kevesebb zavarodás áll elő. A legtöbb esetben a zavarodást okozó anyagok maguktól is leülepednek, így fejtés után róluk a megtisztult bor leválasztható. Mások azonban a leülepedés igen lassan vagy egyáltalában nem áll be. Ilyenkor van szükség mesterséges beavatkozásra. Ennek módja azonban attól függ, hogy mi a zavarodásnak közvetlen okozója.

Ha a bor zavarodását a bor természetes érése következtében oldhatnánk a legelőanyagok (borkősavas sók, pektinanyagok, fehérjék stb.) okozzák, akkor a szűrés szünteti meg a bor zavarosságát.

Ha baktériumok okozzák a zavarodást, akkor előbb ezeket pasztörözés vagy erős kénezés útján meg kell ölni és csak azután deríteni. A derítés legjobb anyaga ilyenkor a tej vagy a spanyolföld.

A barnatörés tulajdonképpen okozója tudvaleg a rothadt fűrészporból származó oxidáse-enzim, mely hatását azonnal érezteti, azaz a bort barna, zavaros folyadékká változtatja, melyet a bor levegővel érintkeznek. Itt tehát kettős feladat vár reánk. Előbb elpusztítani az enzimet, hogy a jövőre vonatkozólag is kizárjuk a barnatörés bekövetkezését és azután a zavarodást okozó anyagot kivonni a borból, azaz a bort deríteni. Az enzim elpusztítása sikerült mérsékelt kénezés útján. A törés megszüntetésére pedig alkalmas derítőszer a zselatin, a tej vagy a kazein. A derítés sikere — újabb megállapítások szerint — akkor legnagyobb, ha előzőleg a bort levegővel telítjük. Ez különösen akkor fontos, ha a bort előzőleg kénezettük. Tehát legjobb lesz a bort a kénezés hatásának kivárása után, tehát néhány nap múlva alaposan meglegeztetni s azután deríteni.

A fekete törésű borban legjobb előbb cersavat oldani, azután meglegeztetni és végül zselatinnal deríteni. Hektoliterenként 8 gr zselatinra 6 gr cersavat számítsunk.

A fehértörésnél ugyanazonos módszert alkalmazhatjuk, mint a fekete törésnél. De a siker nem mindig biztos. Gyökeresen csak a kékerítés-sel javíthatjuk meg a fehértörésű bort. A ferrociankáium kicsapja a vasat berlini kékné nevezett csapadék alakjában s az így kezelt bor azután nem kaphat se fekete, se fehértörést.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Reményi országos hírlap szerkesztésénél vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 58-60. Körlejtő útmentes, 51. számú árlelyez-

Tömegirtásra rendeljen Radikál patkányirtó konzervet

biztos hatásért garantálunk

3 doboz P 270
5 doboz 430
10 doboz 820

STANDARD Bpest,
IV. Kossuth L.-u. 12
Telefon: 18-95-85.

KIS VASÁRNAP

KENYERET OSZTOK

Kenyeret hoztam én,
Höféhez kenyeret.
Gyertek ide, gyertek,
Kis magyar gyerekek,
Hadd osszam szét nektek!

Nem lisztből sütöttem,
Könnyből dagasztottam.
Bús Erdélyországból
Csak tinétek hoztam,
Hogy szerzeszét osszam.

Kenyéremnek könnyből
Van a bele, héja . . .
Jajkiáltásokból
Van minden karéja,
Mindene gy karéja.

Kenyeret osztok én,
Szomorú kenyeret.
Vegyetek belőle
Egy karéjt, vegyetek,
Kis magyar gyerekek!

Ha megköstöljátok,
Jaj, meg is tudjátok:
A székelek földjén
Csörögnek a láncok!
Ugy-e, nem hagyjátok?

MÓRA LÁSZLÓ

PÖSZTÖRKE

Irtá: MÉZES JÁNOS

(Harmadik, befejező költemény.)

Felséges királynóm, miért
nincs nekem is olyan szép tollam,
mint a pávának? Szeretném, ha en-
gem is megcsodálnának . . .

Pösztorke királynőm abban a pillan-
tatban teljesíti a kérését.

Végigné magán a pulykaanyó és
olyan gögösen indul el a többiek kö-
zött, hogy az egész Tündérország
felkacag. Illegeti-billegeti a gyö-
nyörű farkát, hogy mindenkit elká-
páraztasson, de csak nem némul el a
kacagás.

Végre is olyan dühbe gurul, hogy
majd kicsattan a vérvörös orra:
— Mit röhögtök, ostobák? —
vérdi pulykamérgel.

— Téged nevetünk, — felelik a
többiek. — A cafatos orrodát, a rep-
pedt lábaidat és a gyöngye büszkesé-
gedet. Azt hiszed, nekéd való ez a
ruha? Előbb cseréld ki a nyakadat,
orrodát, lábaidat és a durvaságodat,
aztán vegyél magadra ilyen szép ru-
hát . . .

Több sem kell a pulykának. El-
futja a méreg. Földhözvágja magát.
Mehengergőzik a porban. Letépi
magáról a cifra ruhát és szalad vissza
a királynőhöz:

— Add vissza az én ruhámat,
mert ebben guny tárgya vagyok . . .

Pösztorke királynő szomorú már
akkor, hogy minden alattvalója olyat
kér tőle, aminek hasznát nem veheti
s amit ismét el kell tőle vennie.

Vár egy kicsit: jön-e egy okos és
széreny jelentkező.

Akkor áll meg előtte a tyúkanyó.
Lassan kapargál és csendesen adja
elő a kérését:

— En olyan boldog volnék, felsé-
ges királynő, ha éjjel láthatnák, mint
a bagoly.

Pösztorke csodálkozva néz rá:

— Miért, kis tyúkanyó?
— Hogy megglásson, ha a róka
jön.

Ez már csakugyan egyszerű kíván-
ság. Teljesíti is neki.

Tyúkanyó vigan kapargál tovább és
nem látja többé a magokat.

— Jaj, mi ez? — kiált föl. — Hi-
szem én vak vagyok!

Bizony az is volt. Szalad a kirá-
lynőhöz nagy bicéggel és beleütődik
a körülállókba.

— Segíts meg, királynő, vak va-
gyok!

A kis tündérlány mosolyogva ma-
gyarazza:

— Bizony, ugy van ez. Aki éjjel
lát, az nappal vak. A bagoly is azért
bujik el nappal. Feküdj le, tyuk-

anyó.
— Nem fekszem! Nem fekszem!
tiltakozott kétségbeesetten a tyuk-
anyó. — Adjátok vissza a szememet.
Inkább elbujok a róka elől a fa te-
rére.

Várt, várt egy darabig a Pösztorke
királynő: kivel tehesen hát jót? De
csak nem akadt jelentkező.

Akkor kedvetlenül szól a kis tün-
dérlányhoz:

— Hiába vagyok én királynő, nem
tehetek jót senkivel.

A kis tündérlány csendesen fe-
lette:

— Bizony nem, kis királynő, mert
azok mind nagyravagyásból, vagy
irigységtől kívánták, amit tőled kér-
tek. Nincs közöttük egy sem, aki sze-
rény és megelégedett. Olyan, akit a
legkisebb jótétemény is megörvén-
deztené. Mindenki első akarna lenni
és különb a többinél, ezért kívánják
a legképtelenebb boldonságokat.

Pösztorke szomorúan hajtotta le a
fejét:

— Nincs hát senki az országban,
akivel jót tehetek?

— Ahogy nincs, — felelte a tel-
jesülést tündére — itt a kis galamb-
okoska, kérdezd meg őt . . .

A kis galamb, mintha csak hívták
volna, odaszállt a Pösztorke vállára.

— Mondd, kis galambokám, mit
adjak neked? — kérdezte tőle gyön-
gében.

— Nekem, kis Pösztorék! — Ne-
kem nincs szükségem semmire, mert
a többi galambok szeretnek. Mi soha-
sem veszünkünk és nem irigykedünk
senkire . . .

— Dehát mégis. Mit kívánsz — töl-
lem?

— Azt, hogy szeress te is . . .

Pösztorke megsimogatta a kis ga-
lambot és igen, igen boldog volt. Azt
mondta a tündérlánynak:

— Köszönöm jószágodat. Most már
nincs rád szükségem. A kis galamb
megtanított rá, mi a boldogság . . .

A tündérlány eltűnt és Mariska
megtint a baromfiudvarban ült. A
kis képeskönyve a földre pottyanva.
Galambanyó pedig a vállán tüpetgett
és turbékolta a fölébe:

— Szeress engem, kis Mariska és
szeress mindenkit, mert a szeretet
nyújtja a legnagyobb boldogságot . . .

— És Mariska megcirógotta a kis ga-
lambocskát és azt mondta:

— Értelek, galambanyó . . .

Nem is voltak neki többé az élet-
ben oktan kívánságai.

Sohasem akart a többiek közül ki-
válni, ha játszottak. Nem megféle-
gített. Nem irigykedett. Szerették is
öt, akárcsak a kis galambot.

Igy történt aztán, hogy mindig öt
választották tündérr királynóknak. Pi-
roskának, menyasszonynak, ha
akarta, ha nem. A Pösztorke nevet
pedig ugy elfeledték, mintha soha-
sem lett volna.

Vége.

Fejtörő:

— arok — 6
— ene — 1t
— lme — 1l
— em — al
— ál

Megfejtése: Szent Jobb.

A FALUSI OTTHON

ROVATVEZETŐ: KÁNYA TERÉZIA

Szemmérték-mérleg

Egy falusi szegény kislány mon-
dotta egyszer nekem, mikor kérdez-
tem, tud-e már főzni, hogy ők olyan
nagyon-nagyon szegények s annyira
üres az éléskamrájuk, hogy abból
csakis az édesanyja tud annyit főzni,
hogy mindnyájuknak elegendő le-
gyen. Ez így első pillanatra hihetle-
nenül, furcsán hangzik, pedig bizony
sok igazság van abban, hogy aki mes-
tere, abban tud remekelni. Az „Édes-
anya”, aki tudja, hogy jusson is,
maradjon is, mégis izes az étel, amit
a család asztalára ad. Viszont van-
nak, akik sok jóban dúsálva, min-
dennel elhalmozva, sem tudnak egy
igazán jó ebédet összeütni, talán ép-
pen azért, mert mértékletlenül szór-
ják a sok finomságot belé.

Bizony, ma már nemcsak a városi
háztartásban, de falun is kiszámítva
főz az, aki igényt tart arra, hogy jó
gazdaasszonynak tartassék. A gazda-
asszonynak mindig tudnia kell, mije
van az éléstárban, a tartalék mennyi
időre elég s miből mennyit és mikor
legalkalmasabb beszerezni. Fialtal,
kezdő háziasszonyok részére, akiknek
még nincs nagy gyakorlatuk az ada-
gok kiszámításában, közlünk egy tá-
blázatot, amely az egyes ételfélékhez
felhasználandó anyagok mennyiségét
pontosan megállapítja. Tehát egy
felölt személy részére szükséges:
Leveshushból 10 deka, sertéshushból

15 deka, borjúhushból 18, vesevelőből
15, bélszínből 20, tüdő, májból 15,
gulyáshushból 18, pörköltnek való bor-
júhushból 20, paprikatöltelékhez 12,
párolt felszálból 18, sertéskarajból 20,
rostélyosból 20 deka; liszt rántásnak
1 deka, levestészának 12 deka, teper-
tós pogácsának 10 deka, rétestészta-
nak 10 deka; leveszöldség 6 deka;
főzeléknek: bab 8 deka, borsó 6, len-
cese 5, sárgarépa 20, burgonya 15,
kaposzta 20, zöldbab 18, tök 20 deka,
kelkáposzta félfej, kalarábé 2 darab;
dara tejbe főzve másfél deka, levesbe
ugyancsak; rizs levesbe másfél, kö-
retnek 5, töltelékbe másfél deka, da-
rarizs felujtnak 4 deka, tésztaakra
mák 2.5 deka, dió 2, alma rétesbe
15, paradicsom levesnek 20 deka. Egy
liter kávéhoz, pörköltkávét 4, pót-
kávét 4 deka, s ez a mennyiség e-
legendő 10 csésze fehér kávéra.

Kisebb mennyiségek mérésére év-
kanál-mértéket is alkalmazhatunk. 1
evőkanál só 12, 1 evőkanál liszt 10
gramm, 1 evőkanál cukor 15, 1 év-
kanál buzadara 15, 1 evőkanál zsír
20 grammnak felel meg körülbelül.

Ha több személyre főzünk, akkor
az egyes anyagokból a táblázaton jel-
zettnél kevesebbet is vehetünk. Így
például: sertéskarajból egy személyre
20 dekanál nem igen lehet keveseb-
bet számítani, de egy kilóból azért
hatan-heten is jóllakhatnak.

Gőzben sterilizált

zöldségkonzervek

Leginkább a zöldbabot, zöldborsót,
zöldpaprikát és ujjában a gyöngye ku-
koricát szokták konzerválni.

Zöldbabkonzerv készítésére gyöngye,
még nem egészen beérett, nem szá-
kás, lapos, zöld, vagy sárga hüvelyes
bab alkalmas, egészen frissen szedve.
A zöldbabot egészen, vagy felszelel-
ve szokták eltenni. Előbbi esetben

csak a szárrészét, s az esetleges szá-
laktávolítják el róla, utóbbi esetben
ferdén, négyzetes alakban, kereszt-
ben vagy hosszában, vékony csikokra
szellettük. Nagyobb edényben tiszta
vizet melegítünk s mikor forr, a
felszeletelt babot beleszórjuk. A bab
lazább vagy tömörebb szerkezetűe-
sért 4—8 percig hagyjuk forrni,

majd kiszedjük, hidegvizrel lehűtjük
s üvegekbe rakjuk. Már előzőleg el-
készítjük a felöntő vizet, mely lité-
renként 2 dkg. sót, esetleg ezenkívül
ugyanannyi cukrot is tartalmaz; fel-
forraljuk, kihűtjük s hidegen a bab-
konzervre öntjük, úgy, hogy a lé a
babot teljesen elfodje. Az üvegeket
lezárjuk, üstben, fazékban, vagy ste-
rilizáló edényben két egymást követő
napon 15 percig sterilizáljuk. Hasz-
nálatkor ezt a konzervet, miután fő-
zésre már nem szorul, egyenesen a
rántásba tehetjük.

Zöldborsókonzerv készítésére nem
minden borsó-fajta alkalmas. A leg-
finomabb áru az aprószemű cukor-
borsóból készül. Bármilyen fajta bor-
sót is választunk, azonban ugyanabba
az üvegebe lehetőleg egyforma szem-
nagyságú borsót tegyünk. Fontos,
hogy a borsó friss szedésű legyen.
Az üvegerakás előtt a borsót előfő-
zésnek, vagy gőzölésnek kell alávetni;
legcélzerűbb, ha szitára téve, forró
vízben megmerítjük. Gyöngye zöldborsó-
nál elegendő, ha két-három percig
tartjuk a forrásban levő vízben s
utána rögtön lehűtjük. Az előfőzö-
vízbe literenként kb 2 dkg. sót is
kell tenni. Az előfőzött borsót üve-
gekbe rakjuk s olyan jól kifőzött ví-
zel töltjük fel, melyben előzőleg li-
terenként 2 dkg. sót és 2 dkg. cukrot
oldottunk fel. Két egymást követő na-
pon 20—30 percig sterilizáljuk.

A gyöngye kukoricacsövek befőzése
hasonló, de ezt az előfőzés előtt cél-
szerű egy óra hosszáig hidegvízben
áztatni. Természetesen csakis a tel-
jesen friss törésű, gyöngyesemű ku-
koricá alkalmas s ebből is a rövid, nem
tulvastag csövek. A kukoricacsöveket
megtisztítjuk, 1% konyhasót tartal-
mazó vízben előfőzzük, de csak félke-
ményre, majd üvegekbe rakjuk. A
felöntő folyadék 1—2%-os konyhasó-
oldat, melybe esetleg 1—2% cukrot
is tehetünk. Két egymást követő na-
pon gőzben 10—15 percig sterilizál-
juk.

Aranyszabályok

Szunyogcsipés ellen a test szabad
részeit be kell kenni ániszólaljal.
Régi kipróbált módja a szunyog és
minden más rovar csipése elleni
védekezésnek a hagyma is. Akinek
erdőben, nádasban van dolga és
nem finnyás természetű, dörszölje
be magát félbevágott vöröshagymá-
val és a szunyogok nem fogják bán-
tani.

Magyar konyha

Tejfölös tökkáposzta. Egy szép
gyöngye tököt meghámozzunk, magvá-
tól megtisztítjuk, vékony szeletekre
vágjuk és sós vízben megfőzzük; ha
megfőtt, leszűrjük és tálra tesszük,
felöntjük tejföllel és meghintjük
zsemlyemorzsalával, majd sütőbe
tesszük megpirulni.

Borjuszelet. A gyöngye borjucomb-
ból vékony szeleteket vágunk, gyön-
gén kiverjük, megsózzuk, majd liszt-
ben felvert tojásban és zsemlyemor-
zszában megmártjuk és forró zsírban
kiszűtjük.

Almahabszelet. 12 deka lisztet, 12
deka vaját, 3 deka cukrot, 2 tojás
sárgáját, kevés vaniliát, reszelt cit-
romhéjat, 8 deka darált diót, kevés
törött fahéjat ősszegyurunk s hűvös
helyen félóra pihenés után fél
centi vastagra kinyújtjuk, villával
beszurkáljuk és sütőlapon vagy for-
mában világosra sütjük. Közben az
almákat meghámozzuk, negyedeke-
re vágjuk, a magvától megtisztítjuk és
vékonyan felszeleteljük. Kevés vaj-
jal és kukorral lepirítjuk, míg az
alma megpuhul s kevés mazsolát
keverünk belé. A kihűlt tésza tete-
jébe tesszük, majd vanília-cukorral
elkevert kemény tojásbort rakunk
rá két ujnyit vastagon és jól meg-
cukrozzva, sütőben hirtelen pirosra
átsütjük.

Augusztus

20 VASÁRNAP

Szent István király

21 HÉTFŐ

S. Franciska, Sámuel

22 KEDD

Timót, Menyhért

23 SZERDA

B. Pál, Farkas

24 CSÜTÖRTÖK

Bertalan

25 PÉNTEK

Lajos

26 SZOMBAT

Zefirin, Izsó

A nappal tartama augusztus 20-án: 13 óra 45 perc; a hét folyamán 19 percet fogy. — A hold fényváltozása: Első negyed augusztus 21-én.

Szomorú évforduló

Augusztus 10-én volt első évfordulója annak a megrendítő szerencsétlenségnek, amely a Hajdusóköz határában lezuhant repülőgéppel áldozatait érte. A repülőgépen, amely Debrecenből Budapest felé tartott, újságírók, katonai személyek és polgári egyének igyekeztek a fővárosba. A gép azonban felmondta a szolgálatot s utasai halálát követelte. A hősi halottak között volt hat fővárosi újságíró is, akiket egymás mellé disszidáriumra temetett a főváros. Az évfordulón virág borította el a sírjukat s barátai százai keresték fel a feledhetetlen bajtársakat. Megjelent az újságírók kamara küldöttsége is *Kolosváry Borcsa* Mihály elnök vezetésével. Emlékező beszédet *Gáspár Jenő* főtitkár mondott. A sírokat megkoszorúzták.

A kormányzó elvállalta egy magyar-orosz házaspár hetedik gyermekének keresztapaságát. Lélekemelő ünnepség színhelye volt a kárpátjai *Fancsika* község. *Horthy* Miklós kormányzó és hitvese elfogadta egy rokkant magyar-orosz munkás hetedik gyermekének keresztapáságát. A kormányzót *Siménfalvy* Árpád dr., Bereg és Ugo-csa vármegyék főispánja képviselte a keresztelőn, a főmáltóság asszony nevében pedig *Mondy* Miklós görög-katolikus espereslelkész felesége volt jelen. A keresztelést végző *Mondy* Miklós, a kormányzó képviselőjéhez az egybegyűlt hívek előtt nagyobbszámú beszédet intézett.

Ésősínáással kísérlezték Franciaországban egy mérnök. A feltalálók már régóta foglalkoznak a mesterséges ésősínákkal problémájával. Most egy francia mérnök terjesztett a hatóságok elé egy tervet, amely szerinte alkalmas a mesterséges ésősínákre. A mérnök egy 150 méter magas tornyot melez vízzel tett légkörnyvet akar előidézni. Egy töltésformájú nyílásból egymillió liter vizet szórának szét villamos ventilátorokkal a levegőbe. Ha ezt hat tornyokról végzik, akkor Páris néhány perc alatt vastag felhőrétegbe kerül és Mithatalanná válik. Kérdéses, hogy a feltaláló bemutatja-e tervét, amelyet előbb szakemberek vizsgálnak felül. Légszennyezés szempontból is igen jelentős lenne, ha ez a kísérlet eredménnyel járna.

Olcsó kukoricaisztet kap Kárpátalja népe. Kárpátalja legszegényebb néprétegének fontos élelmezési cikke a kukoricaiszt. Hogy ez a szegény népréteg olcsón juthasson hozzá tengerhez, az illetékes körök elhatározták, hogy a közeli jövőben mintegy száz-százhusz vagon tengeri bocsátanak a lakosság rendelkezésére, még pedig egységes termelői áron, métermérsánsként 15 pengőrt.

Három napig nem jelenhetett meg a „Népszava” és a „Kecskeméti Ellenőr”. A belügyminiszter az augusztus 12-től 15-ig terjedő 3 napra betiltotta a „Népszava” és a „Kecskeméti Ellenőr” c. napilapokat az ország érdekeit sértő közlemények miatt.

Az idogének ezreit várja Budapest a Szent István-ünnepségekre. Hál' Istennek a visszatért Felvidék is most már szabadon és felszabadultán viszi híret a pártalan magyar szívkárnak és szívaroknak. Ismét jubileumot ül a magyarság s méltóan olvad az ünnepi fény emelésébe a Dohányjövődék is, mert külön ünnepet jelent a dohányzónak és főleg a válogatott finom, könnyű, kékvészű szivarok kedvelőinek a

REX-szivar.

Reprezentáns külseje, 5-ös csomagolása és ára mindenki számára hozzáférhetővé teszi.

Ékszerlovaj nyilas-agitátor. A siklósi csendőrség őrizetbe vette és a pécsi ügyészség fogházába kísérte *Novotny* István Emil jogászvilág állampolgárt, aki Siklóson többrendbeli betöréses lopást követett el. *Novotny*, aki jogászvilág állampolgár, utlevél nélkül szökött át magyar területre és Budapesten jelentkezett a nyilaskeresztes párt egyik közéleténél, belépett a párt tagjai sorába is, és ekkor megbízták nyilaskeresztes jelvények terjesztésével. *Novotny* a csendőrséges beismerte bűnösségét.

Egy ismeretlen pástörögerek tragikus halála a tarlón. Két héttel ezelőtt *Próny* falván az egyik tanya közelében egy 12—13 éves, meztelenség, halott pástörögereket találtak, az orvosi megállapítás szerint a szerencsétlen gyerek a nagy hőségben napzárást kaphatott. A temetés után két nappal jelentkezett a csendőrségben *Mándity* Péter kiskunhalasi kizsuzda és bejelentette, hogy a kis halott valószínűleg az ő, pár nappal előbb megszökött fiával azonos. Egy héttel később azonban megkerült a halottnak vélt kis *Mándity* Péter és így a hatóságok megint nem tudják, ki lehetett a tarlón talált gyermekholttal. A talált hullán olajfésűleleig-nadrág volt, mint amit a lelenyegerek hordanak, 130 cent magas, szőke, sovány fiú volt. Nem lehetetlen, hogy valami kis lelenyegerek, aki a rábizott jóságban kárt csinált a földmésben elbujdosott a veres elől. Kihetének megállapítása céljából új nyomozás indult.

Itéletidő pusztított Erdélyben és Szlovákiában. Augusztus első napjaiban valóságos itéletidő pusztított Erdélyben és Szlovákiában. A Nagyvárad melletti *Nyúvéd* községben a vihar elsodorta több ház tetejét és fákat csavart ki. A vihar elől a mezőn dolgozók egy eszlopgep alá menekültek. Az orkan a nehéz gépet felfordította; négy ember súlyosan megsérült. — Szlovákiában ugyan csak borzalmak crejú szél dult; az orkan itt is fákat döntött ki, gyárkéményeket rombolt. Szepesbélé községben havazott; a hóvihar negyven juhott egy szakadékba sodort.

Hat évig horított a hasában egy 15 centiméteres olló. Egy macedon paraszt asszony, akit hat évvel ezelőtt megoperálták, hosszú idő óta fájdalomról panaszkodott anélkül, hogy az orvosok a panaszok okát megtalálták volna. A parasztaasszonyt végül is a klinikán radiografikus vizsgálatnak vetették alá. Kintunt, hogy a hat év előtti műtét alkalmával egy 15 centiméter hosszú ollót felejtettek a hasában. Az ollót most újabb sebész beavatkozással kell eltávolítani.

Olcsóbb lett a fa

Hivatalos helyen szerzett értesülés szerint a tűzifa árának mérséklése ügyében megindított tárgyalások véget értek.

Az összes érdekeknek, de elsősorban a fogyasztókönység érdekeinek szem előtt tartásával a kormány a szükséges intézkedéseket megtette abban a tekintetben, hogy

100 métermázsas elsőosztályú bükk hasáb-tűzifa ára Buda-

Holdanként 30 mázsa termés a hortobágyi rizsföldeken. Az *Állami Öntözési Hivatal* kibérelt a Hortobágy-pusztából 1000 holdat különböző kísérletekre. A kísérletek közül érdekese egy 28 holdas tábla, amelyen rizst termelnek és az idén a rizszelvényeken a kalászképződés már megindult. Hozzáértők úgy mondják, hogy a hortobágyi rizsetből holdanként 30 mázsa termés várható.

Szent István hetében ne mulasszák el ezt az alkalmat URÁK! 3 méter 140 cm széles kifutóminőségű divatos férfiföltöny-szövet hozzávalóval együtt 29.98 pengő. Kapható: Csak az udvarban. Szövet- és Textilraktár, Budapest, Király-u. 32. sz. sarokháza.

Az esztelen fogadás áldozata. *Wittmann* Károly 18 éves műszerész a Dunában fürdött barátaita. Tréfálkozva ajánlott fogadást, hogy egy tábla csokoládéért átussza a Dunát. A fogadást megkötötték és az egyik barát átment az összekötő vasuti hídon a túloldalra, hogy ellenőrizze a fogadást teljesítését. *Wittmann* Károly beugrott a vízbe és biztos karcapásokkal haladt előre, azonban a *Duna Középen* elmerült. Barátai csónakon igyekeztek segítségre, de eredménytelenül.

Miképpen aszalhatjuk meg gyümölcsünket, vagy főzhetünk lekvárt belőle, erről, valamint a vidékenként ültetendő gyümölcsfémekről, a fültetés lezajlás módjáról, a Silyveti-féle gyümölcsfajnevelésről és metszési eljárásról, a től alma tarlóiról, a méh- és baromfitenyésztés aktuális kérdéseiről stb. írja *„A Magyar Gyümölcs”* legújabb száma, melyből lapunkra való hivatkozással egy alkalommal ingyen mutatószámot küld a kiadóhivat: Budapest, V. Vilmos császár-ut 76.

Halál vár

a siberekre Olaszországban

Az olasz hivatalos lap közölte a külföldi fizetési eszközökkel elkövetett visszaélések és valuta- és arany-csempészet ellen hozott törvény büntetőjogi rendelkezéseit. A törvény, amely augusztus 9-én lépett életbe, kimondja, hogy aki külföldi fizetési eszközökkel a nemzet közgazdaságának kárát okozta, az a nemzet ellen, továbbá, aki olyan ügyleteket hajtat végre, amelyekkel árt a nemzeti pénzügynek értékének,

12 évig terjedhető fegyházbüntetéssel és a büntett tárgyat képező összeg ötszöröseig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható.

Huszonnyolc év fegyházig terjedhet a büntetés, ha:

1. a büntetés a bűncselekményt foglalkozás szerűen üzi;
 2. a bűncselekményt két vagy több személyrel társulva követi el szintén folytatólagosan;
 3. a nemzeti gazdaságnak jelentős kára volt, vagy ha a büntett hivatali visszaéléssel párosul.
- Ha bebizonyosodik, hogy a vádlott külfölddel szövetkezve abból a célból követte el a büntetett, hogy a nemzeti gazdaságnak jelentős kárt okozzon, halálra büntetik.

A külföldi fizetési eszközökkel elkövetett büntettek államellenes bűncselekménynek tekintendők és így azok tárgyalására az államvédelmi különbizottság illetékes.

Katonai ügyekben a helyi hatóságokhoz kell fordulni

A honvédségen belül minden katonai parancsnokságnak és hatóságnak megvan a maga pontosan körülhatárolt hatásköre. A honvédelmi minisztériumban kizárólag azokat az ügyeket intézik, amelyek miniszteri illetékeséget kívánnak.

Az ügynek jövőbeni gyors elintézése érdekében is felhívja a honvédelmi miniszter a figyelmet a következőkre:

Minden katonai vonatkozású ügyben elsősorban a területileg illetékes járási (városi, Budapestben a kerületi) katonai parancsnoksághoz, vagy a községi előljárószághoz (jegyzőhöz) kell fordulni.

Az előadott ügyet ott vagy azonnal elintézik, vagy elintézésre előjegyzik, ha pedig nem tartozik hatáskörükbe, akkor felvilágosítást és tanácsot adnak arra nézve, hogy a vonatkozó kérvényt vagy beadványt mely katonai parancsnoksághoz vagy hatósághoz kell címezni és elintézésre végezt, mely uton hová kell benyújtani, továbbá, hogy a kérvényhez milyen okmányokat kell mellékelni és ki által milyen záradékkal ellátni.

Már nemcsak a sportolók ezrei fedezték fel a Dohányjövődék legalacsonyabb nikotintartalmú szivarját, a közkedvelt, igazán könnyű SPORT-szivarokat, hanem a dohányzó hölgyek nagy tömegei is felfigyeltek erre az igazán szép, szinte csomagolásban is nyáriának és így még könnyebbnek ható könnyű, illatos

SPORT-cigarettára.

A Dohányjövődék a cigarettát a Szent István-héten válogatott minőségben, de változatlan áron hozza forgalomba. Aki egyszer megkóstolta, mindig visszatér hozzá. Még könnyűbb a Sport-cigarettát Nikotex váltaja.

SPORTHIREK

A magyar atlétikai versenyek első napján a MAC atlétai öt bajnokságot nyertek. Ezek közül messze kimagasló *Gyuricza* 571 cm-es távolugrás. Országos rekord! Mindjárt el is nyerte a MASZ tiszteletdíját. A második nap legjobb eredménye Szilágyi 10.000 m-es síkfutása 30 p. 54.6 mp. alatt. Szintén országos rekord! Örvendetes esemény *Hires* kitűnő futása is. Szabót verte meg 1500 méteren, ami nagy meglepetés. *Hires* még sokat javulhat, és nagy reményekre jogosít.

Nem kis teljesítményt végzett *Angyal* sem Münchenben a német-francia uszómérkőzésen, ahol a magyarok csak a két melluszásban vettek részt. *Angyal* 100 méteren 1 p. 9.6 mp. magyar rekorderdeménnyel legyőzte az összes nagynevű német melluszúkat. A 200 méteres melluszásban pedig a második helyre került 2 p. 46.4 mp. országos rekorderdeménnyel. A 100 méteres melluszversenyt megismételték, s ismét *Angyal* győzött 1 p. 11 mp.-es idővel. Münchenben a magyar vízipólo utánpótlás csapata is több győzelmet aratott.

Az öt nemzet-kerékpárversenyben, amelyet 1600 méteres körön futottak, Németország győzött Olaszország és Svájc előtt. A magyarok közül csak a tizedik helyre érkezett *Nótás* futotta végig a versenyt.

Nagy előkészületek folynak a Balaton mellett az augusztus utolsó napjaiban tartandó *Balaton Sport-hétre*. Tíz különböző sportág vesz részt benne, élén természetesen a vitorlázás, a magyar tenger vezető sportja. De lesz motorcsónakos verseny is Fűreden. Nem kis jelentőségű esemény, hogy ezuttal először a magyar repülők is harcba szállnak a bajnoki címért. 25—30 repülőgép részvételére számítanak. *Albrecht* királyi herceg is indul repülőgéppel. Az eddigi megállapítások szerint az *V. Balaton Sport-hét*ben körülbelül 400 versenyző fog résztvenni.

pesten vagonban 300 pengőben alakuljon ki.

Figyelemmel azonban egyrészt a Budapest és a Tiszántul faszükségletének biztosítására, másrészt a magasabb szállítási költségekkel terhelt erdőbirtokos érdekeire, gondoskodott a kormányzat arról, hogy a 350 kilométeren felüli távolúsgokról szállásra kerülő tűzifa-szállítmányok 100 métermázsánként 15 pengőre fuvardíjvisszatérítésben részesüljenek.

Rövid
történet

IMRE BÁCSI LOVA

IRTA: NYÁRY ANDOR

Bárány Imre abban különbözött Noé apántól, hogy ez nem ismerte a hó erejét, azért csipett be. Bárány Imre meg ismerte, mégis becsipett. De meg is bűnhődött érte.

Imre gazda igen jóra való ember volt. Egy csöppet sem volt italos, a kocsmába esztendőnként sem ment be, még bort se igen ivott, csupán nagy ünnepen, meg disznóölés napján, akkor is csak azért, hogy megadja vele a módját.

Azon a napon, amelyikről most szó esik, Imre gazda tőpörtiús pogácsát kívánt ebédre. A menyecske pompás pogácsát sütött, kemencébe sütötte, hogy puhább legyen, aztán egy darabban, úgy, mint az ura szerette. Mikor aztán a piros hátú ételt oda borította ura elé az asztalra, Imrénének még a szeme is kidüllett a nagy gyönyörűségtől. Még a szava is elállt. Jó pocakosra ette magát a fésülő ételből. Mikor az utolsó falatot is lenyelte, keze hátával megtörölte a buszja alját, aztán bólogintott:

— Jó volt.

Nyújtózza pipára gyújtott, azzal kiment az udvarra.

Most szorul a tuskó! Két nap óta vesződött már a görösös tőgyfa tuskóval. Shegoyan sem bírte vele. De most, hogy a finom pogácsából jóla-kott, kedve kerekedett, hogy a tuskóval megviaskodjék.

— Meglájuk, melyikünk az erősebb!

Odament hozzá, magasra emelte az öreg fejszét, aztán hegyibe! Úgy megbirkózott vele, hogy beleiszáradt. A tuskó keményen tartotta magát, nem engedett a negyvenyoleból. Bárány Imre nagyot fújt:

— A mindenségit!

Nagyon megmégésedet a tuskóra s most már szörnyen kívánta a halálát. Mivel pedig a nagy munkában megszomjazott, ivott egyet a kannából, aztán megint a tuskó elé lépett. A tuskó megint állta az ostromot. A tőpörtiús pogácsa mosolygott. Imre megint megszomjazott. Kétszer is neki háslat a kannának, a sok víz már csak úgy lotyogott a hasában, de minél többet ivott, annál szomjasabb lett. A víz shegoyan sem akarta eloltani a szomjuságát. Megvakarta a fejét:

— A mindenségit ennek a pogácsának!

A sós pogácsa persze kívánta az italt, mint a föld az esőt.

— Na, megállj bitang! — dörögte Imre gazda — majd elbánoék én veled!

Elment a kocsmába. Tudta, hogy mi kell az ilyen akaratos pogácsának. Nyakon önti három deci borral, aztán megvan! A három decit egy hajlásra kiitta. Rettenetesen jól esett neki.

— Hm — gondolta utána — a pogácsa most elhallgatott, de ki tudja, hogy nem okoskodik-e megint, ha hazamegyek.

Elhatározta, hogy — ha már itt van — megiszik még három decit. Inkább most, mint később megegyezzer visszajöjjen. No persze! Az új három decit is leeresztette. Ez is jólesett neki. Most eszébe jutott valami. Az ő rettenetes ellensége, akivel nem bír, akármint csinál: a tuskó. Nagyot fújt, aztán gondolkodott:

— Nem engedek neki, akármint lesz is!

Hogy a kurázsli nagyobb legyen, megint megivott három decit.

— Most már igazán jaj annak a tuskónak!

Mikor a negyedik három decit is eltüntette, már csak mosolygott a tuskón. Mi az öneki. Egy csapásra szétvágya, mint a semmit. Úgy érezte, hogy egy medvével is elbáno, nem egy vacak tuskóval. Erre a bátor gondolatra megint hozott három decit. Ezt is megitta. Akkor meg azon tündött, hogy tulajdon-

képpen miért is haragszik arra a tuskóra, mikor az is csak olyan szegény magyar ember, mint ő. Nem bántotta az ötlet soha. Azért nem akar szét-hasadni, mert ragaszkodik az éléhez. Már azon volt, hogy megbocsát neki, haza megy, meg is öleli, hogy hát — czentul — legyünk jó barátok. Mit bántjuk egymást? Az is csak magyar. Ott született a Duna partján. Hozzá még falubelije is.

Tovább is fűzte volna gondolatait a tuskórol, mikor belépett a kocsmába Balog János, az öreg csász és nagy hangon köszönt:

— Aggy Isten!

— Aggyon Isten! — köszönt vizsgálva a kocsmáros. — Mi járta van János bácsi?

Az öreg tekintetét előbb körülhordozta a kocsmaszobán, aztán megszólalt:

— Azért jöttem — kezdte lassan s a szava mindig erősebbre változott, — mondok, megnezem, nincs-e itt valamiféle csiszár?

A kocsmáros ránézett az öregre:

— Tán lovat akar kee eladni?

— Azt — bólogintott a csász, aztán hazzátette: — ha akad rá vevő.

A kocsmáros hízelt neki:

— Arra a lóra könnyen akad, Jó ló.

— Jó ám — ereszkedett le János bácsi a padra.

Bárány Imre az ötödik három deci fátólán keresztül rábámult az öregre. Nagyot pislantott. A tuskó eltűnt szemel elől s most megjelent előtte a ló, János bácsi lova.

Valami motoszkált benne.

— Hm! Az Imre gyerek a minap kért egy lovat.

Maga elé nézett, az esze kalandozott, majd a szeme hirtelen felvilant, a gondolat löböt vetett agyában:

— Hátha megvenné a lovat a gyerekeknek? Mintha a jó Isten küldte volna a gyerek számára. Hirtelen határozott.

— Megveszem a lovat a gyerekeknek. Hadd örüljön neki!

Féltelt az asztal mellől, aztán az öreghöz dülöngézett és megkérdezte:

— Hogy adja kee a lovat?

János bácsi ránézett Imrére, csipetnyit gondolkodott, aztán kivágta:

— Négyszáz.

— Korona?

— Pengő.

A kocsmáros is belebeszél.

— Megéri, jó ló. Erős, oszt szép. Bárány Imre szeme felcsillant.

— Ha megtudunk alkudni, megveszem a lovat.

János bácsi ránézett Imrére, esik — Van neked négyszáz pengő?

Imre meghökent. Igaza van az öreghnek. Neki biz nincs négyszáz pengője, még egy se. De valami nagyon biztatta. Rettenően ismerősnek hangzott előtte a négyszáz pengő.

Mintha hallotta volna valahol. Gondolkodott. Borgózós agya lassan derengett. Megjelent előtte a ludásban az anyósa kee mázsás disznója. Tegnap igért érte a budafoki hentes négyszáz pengőt. Eppen négyszázat!

Féllélekzett s elhatározta, hogy a lovat megveszi az anyósa hizójáért. Az öreghnek is tetszett az alku, a vásárt hamarosan megkötötték, aztán Imre a lovat kivette az istállóból és nagy büszkén elindult vele haza.

A fordulónál azonban megállt. Eszébe jutott valami. Hova vezesse a lovat? Otthon a házánál nincs istálló. Kicsit elkedvetlenedett, de aztán felvidult.

Elvezeti a lovat az anyósa házába, ott van istálló. Nótára gyújtott s boldogan ballagott, örült, hogy — hogyan örülnek majd odahaza a lónak. Hát örültek is! Mikor a lakó a nagy kapudöntésre előjött és megtudta, hogy Imre szomszéd mit akar a lóval, megmégésedet és kiabált, hogy mi-csoda disznóság ez és hogy azonnal lakarodjék el, mert így, meg úgy jár!

A versengésre Bárányné is előke-rült s mikor meghallotta, hogy az ura hogyan vette meg a lovat, rátámadt az urára, hogy mi köze neki az ő édesanyja disznájához s ha lovat akar venni, akkor adja el a saját édesanyja disznáját, de az ő édesanyja disznájának hagyjon békét.

A lármára az öregasszony is előkeveredett a kertből s mikor a lánya iszonyu kerelpeléssel elmesélte neki a lóvásárt, összezsapta a tenyerét:

— Az én disznómért vette meg? Hiszen a disznót déiben elvitte a budafoki hentes.

Imre gazda a váratlan szóra bambán pislogott és elengedte a ló kantárát.

Az asszonyok cincogtak.

A ló meghallva, hogy ő itt nem kell senkinek, elszomorodott, lahaj-totta fejét, aztán megfordult és bus lassusággal visszaballagott a gazdájához. Az összes lóérdelket között ő volt a legokosabb.

IGAZGYÖNGYÖK

Legerősebb fegyver a toll: lelket sebez!

A szív gazdag bánya. Ha okosan aknázhatsz, bensejéből mindig hozhatnak fel erőt a jelenre, vigaszt a mutra, biztató reményt a jövőre.

Ha tehetség az apa s tanulás az anya: születik a siker.

Egy kis mosoly

— Az a daganat a feje búbján annak a jele, hogy rossz az emlékezőtehetsége.

— Abbiza' meglehet. Ugyanis, akkor keletkezett, amikor elfelejtettem, hogy a pinecbe három lépcső helyett kilenc van.

Miska meglátogatta Jóskát, aki éppen azzal bajlódik, hogy gombot varrjon egy kabátra.

— Ejnye, Jóska, — szólítja meg — egy hónapja nősültél meg és a kabátodra neked kell a gombot varrod?

— Bocsánat, — feleli a férj — ez a feleségem kabátja.

— Hová hajtod, fiam, azt a bor-tut?

— Az állatorvoshoz.

— Hm, hm. Aztán mi baja van szegény állatnak?

— Ennek ugyan semmi.

— Hát akkor mi a csudának vizes az állatorvoshoz?

— Mert az övé ...

A mi költőink

Akáclobos temetőben

Akáclobos temetőben
Rigó, ve galambok, csalógányok
Szeretkedni, csokolózni
A lombok közt ugyan minék jártok?

Napsugár Te is mért ragyogsz?
És mért nyitok róását és muskátlik?
Veletek az enyhe szellő
Nem tudom, hogy mért susog, mért
játszik?

Nem állik ide semmi más,
Csak a sötét fájdalom és bánat,
Könny áztatja itt az arcot,
Könny áztatja itt a szempillákat.

Hüba nyil itt a virág,
A nap sugarát hiába szórja,
Fájom felzokog itt a szív
Temetői lélekharangszóra.

MISIK JÁNOS (Budapest)

Igazsághirdetés . . .

Nem vagyok felbokrétázott
Faluhős, vagy meseparaszt,
Akit életkoplalásra
Sok cifra láz Pestre szalaszt.

A mindennapi falatért
Törtém magamat igába;
Csak egyszerre bőres vagyok
A Sors nagyvadászába.

Gardám az örök Uristen.
Minden magyar a testvérem.
Ős szittnyaságunk juss-harca
Az igazsághirdetésem.

GALL FERENC (Budapest)

Nagyvár . . .

Küldeném, de nincsen kitől,
Magam vinném, de nem tudom...
Váradnak irtam ezt a dall,
Hol vígyem? ... jaj... melyik uton...

Dalra szeretném cibálni
A huszesztendőm hősökét...
Magam szeretném vinni el,
De mezállt sok kő-cövek...

A felhő is mind arra száll...
A madár is mind arra tart...
Mért gátolja hát az Isten
Keletre menni a magyart?...

Szívemből felszakad a könny:
Én egyszer láttam Váradot!...
... Szőlők... hegyek... hársfák...
... lánnyok...

Megyünk... megyünk... oh... vár-
jatek!...

RÁCZ KÁROLY
(Berkebszörmény)

Találja ki!

- 3, 1, 7, 30, 15, 25, 4, 16, 18 = A szegedi ellenforradalom hőselkű papja
- 8, 2, 21, 25, 26, 27 = Szent királyunk neve
- 30, 6, 25, 22, 18, 29, 31 = Eről nem mondunk le soha
- 17, 18, 19, 20, 24, 19, 17 = Alföldi megye székhelye
- 5, 10, 11, 12, 13, 14, 33 = Velencei közlekedési eszköz
- 36, 34, 35, 36 = Gyümölcs
- 28, 31, 34, 32, 31, 9 = Sorsával elégedett
- 1-36 = A szegedi ellenforradalmi emlékünnepen hangzott el ez a mondat

A levelezőlapra ir megfjitéseket a Vasárnap szerkesztőegének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell küldeni, tíz napon belül. Elkésve érkező megfjitéseket nem veszünk figyelembe. Jutalom:

néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfjitést küldenek, előfizetőbarunk tagjai és előfizetési díjhátralékuk nincs.

A Találja ki! eredményét a 37-ik számban közöljük. A 31-ik számban közölt Találja ki! megfjitése:

Mező-őr, ör-mester, mester-munka,

munka-bér, bér-harc, harc-tér, tér-kép, kép-tár.

Beérkezett harminckét helyes, hat téves megfjitést. Könyvjutalmat küldtünk

Telkes József, Nagykanizsa,
Köbor Pál, Békéscsaba
előfizetőink címére.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia

úkszeresznél,

Bpest, II. Olasz fasor 35. (sáfát ház)

Uj burgonyaárak

A földművelésügyi miniszter aug. 16-tól kezdődően további intézkedésig a belföldi forgalomban szállítandó újtermű, étkezési minőségre válogatott burgonya métermásánkénti legkisebb termelői árát budapesti paritásában az alábbiakban állapította meg: nyári róza 7, Gúlbaba 6.50, Ella 5.50 pengő. A két centiméter átmérőnél kisebb apró burgonyáért fenti áraknak legalább a fele fizetendő.

Ila 54-58, IIIa 50-52, ökrör, magyar Ió 63-72, Ila 48-58, IIIa 37-46, tarka Ia 72, Ila 53-70, IIIa 35-52, tehén, magyar Ila 48, tarka, extrém 74, Ia 64-70, Ila 46-62, IIIa 34-45, bivaly, magyar 25-36, növedék 40-64, kicsontozni való 22-33 fillér kg-ként.

Juh. Külföldnek megfelelő Ia fiatal ürü, darabonként 50 kg súlyban 44-48, Ia fiatal bárány, páronként legalább 80 kg súlyban 50-55 fillér kg-ként, etetés-állítás utáni gazdaságban mázsálva, 3 kg súlylevonással.

Ló. Csikó 20-200, könnyebb kocsi (híntós nyugati fajta) 810-750, igaz kocsi (könnyű nyugati fajta) 310-500, alarendelt ló 40-300, vágólo 30-250 P.

Sertés. Ia uradalmi 108-110, Ila uradalmi 106-108, Ia szedett 104-107, ki-ételeson 108, Ila szedett 98-102, IIIa szedett 86-94, érgesertés 84-98, angol tökertes 108-106, angol sonkasíró 92-104, kivételesen 106 fillér elősúlyban kg-ként.

Vad és vadhus. Óz, gerinc 400-450, comb 220-260, többi része 30-100 fillér kg-ként.

Halpiac. Harcsa, nagyság szerint 200-400, ponty 160-240, kárász 120-140, compó 120-100 fillér kg-ként. Rák darabonként 12-60 fillér.

Nyersbőr. Marhabőr minden súlyban, magyar 105-108, tarka 115-118, bivalybőr 55, borjubőr, hosszu lábbal 145-153, rövidlábú borjubőr 155-163, magaspajpás birkebőr 50-60, báránybőr 70-80 fillér elősúlyban kg-ként.

Toll. A tollpiacon a helyzet az idénynek megfelelően kissé megélemtült. A belföldi irányárak a következők: Iaa Rúp 7-7.20, Ia Rúp 5-5.20, Ila Rúp 3.80-4, IIIa Rúp 2.50-2.60, hizott toll 3.85-4, Ia foszott toll 2.90-3.30, Ila foszott toll 2.90-3, Ia pelyh 11.40-11.15, Ila pelyh 8.40-8.50, fehér kacsa 3.85-3.90, szürke kacsa 2.10-2.20 pengő, tarka csirke 27-35 fillér.

Zsír és szalonna. Szalonna, olvasztani való 136-148, sózott 160-200, füstölt 170-240, hár 148-160, tepertő 190-230, sertészsír helybéli 148-160 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Előbaromfi: Tyúk 200-350, csirke, rántani való 90-150, sülti való 150-290 fillér darabonként. Leölt baromfi: Tyúk 140-200, csirke, rántani való 200-300, sülti való 200-300, ruca hizott 140-200, lud hizott 140-200, libamáj, nagy 500-1000, kicsi 300-600 fillér kg-ként. Tea tojás 10 darabig 8-9, főtőtojás 6-8, apró 6-8 fillér darabonként.

Taj és tejtermék. Teljes tej 30, lefőzött tej 10-12, aludt tej 80-100, tej-szin 180-220, tejföl 110-120 fillér literenként. Centrifugált vaj 360-370, főzött vaj 280-320, tehénturó sovány 50-80, juhturó 160-220, keverő turó 140-180, juhsajt 200, trappista 200-260 fillér kg-ként.

Zöldég. Sárgarépa 4-12 (csomónként), petrezselyem 4-12 (csomónként), zeller 2-12 (darabja), kalarabé 3-8 (drbja), karfiol 80-120, vöröshagyma makói 10-16, közönséges 8-14, fokhagyma 16-32, cékia 12-24, fejeskáposzta 16-24, savanyított káposzta 36-40, kelkáposzta 20-32, vöröskáposzta 20-30, felecsaláta 5-12 (drbja), torma 40-120, burgonya, Gúlbaba 12-14, nyári róza 12-14, Ella 10-12, tömött csiperkegomba 160-280, szárított 800-1000, uborka, savanytani való 20-40, nagy salátának való 12-28, zöldbabrika, apró hegyes 16-36, nagy tölteli való 14-40, tök, főző 5-10, paradicsom 8-16, zöldbab 16-36, vajbab 16-36, zöldborsó hüvelyes 72-120, sóska 20-28, paraj tisztított 20-28 fillér kg-ként. Zöld tengeri darabonként 3-8 fillér.

Gyümölcs. Alma 16-36, körte 10-36, szilva, nem magbaváló 10-18, szilvaz 120-190, gyümölcsös 120-280, ringló, nemes 26-60, befőzni való 16-40, kajszibarack 16-44 őszibarack, fehér 16-100, piros 13-100, görögáfonya, faj 12-20, sárgáfonya, faj 10-20, szőlő, üdön-ság 36-70, dió 40-60, macorából 420-520, héjazott mandula 400-640 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes nemes 420-560, félédes 400-480, róza 320-360, mák, kék 140-180, pergett mész 150-200, kéknyug 200-320, szinszappan 90-120, közönséges 60-96 fillér kg-ként.

Bor. Az átmeneti lanyhulást bizakodóbb hangulat váltotta fel. A gazdák nem háldandók még meglévő boraitak olesó áron forgalomba hozni. Kommerzborokat 2.0-3 filléres áron alul nem adtak el. Mellágd-fokokent, míg a literenkénti eladás változatlanul a multhan kialakult magasabb áron, 45 filléren felül történt.

Szesz. A szeszgyedáruságnál az összes szeszféleségekben e héten is - köleg fogasztási és motaközszesben - élenk volt a forgalom, változatlan áron.

Gyümölcsipálma. A gyümölcsipálmapiacon a forgalom nagyobb tételekben e héten is szük keretek között mozgott és csak kisebb tételekben volt fizetéskés változatlan áron. A törkölpálma 3.70, seprópálma 3.80, új barackpálma (m-nősg szerint) 5.40, szilvioron, régi áru 5.20, operópálma 4.40-4.90, bordpálat magafoklo 5.40-5.50, avinádó cölökra 3.70 pengőért terjedt áron kelt el 10.000 literfokonként (III. táblázat szerint +3% forgalmi adó).

Idegen pénzek vételi és eladási ára. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Szó: pengőnél többé kerül szó: darab: Angol font 1600-1620; dollár 340.80; kanadai dollár 332-337; holland font 183.20-185.20 pengő. - Szó: pengőnél kevesebbe kerül szó: darab: Cseh korona 7.50-11.80; lengyel zloty 61-63; szerb dinár 6.50-7.90; francia frank 9-9.20; román leu 2.90-3.45; bolgár leva 3-3.60; olasz lira 16.90-17.90; svájci frank 77-77.90 pengő. Ezekhez az árakhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegyzéke

Augusztus 20, vasárnap: Budapest, Jásztelek, Kunhegyes (állatv.), Kunszentmárton, Senyeháza. - Aug. 21, hétfő: Abony, Böhönye, Büssü, Budapest, Baktalórántháza, Dobróköz, Dunaföldvár (állatv.), Gálosfa, Gyöngyös, Gyöngyösmellék, Hajduböszörmény, Halászi, Hosszureszerteg, Kadarkut, Kisköre, Kunszentmiklós, Kunhegyes, Kunszentmárton, Miskolc, Mosonszentjános, Nagylósz, Püspökknádasd, Salgótarján (állatv.), Tatabánya (vármegyeieknek), Vámospercs, Zalaszentbalázs. - Aug. 22, kedd: Balkány, Budapest, Dunaföldvár, Jánoshalma, Kisilang, Mikószéplak, Pápa, Zagyvaróna, Zalabér. - Aug. 23, szerda: Ajka, Budapest, Jánosháza, Mucsi, Pápa, Siótk, Tiszabercel, Veszprémenyványa. - Aug. 24, csütörtök: Babocsa, Bodrogkerszúr, Budapest, Göröcsény, Harka, Körmen, Lajoskomárom, Szil, Sümeg (havi), Tiszalök, Ujfehértó. - Aug. 25, péntek: Budapest, Csesztreg, Komádi, Letenye, Rum, Szabadhidvég, Toponár, Vásárosbéc. - Aug. 26, szombat: Budapest, Csanádpalota, Füzegyarmat (állatv.), Kiskunmajsa, Szekszárd (állatv.).

RÁDIO Budapest I. VASÁR NAP, VIII. 20. 8: Szózat. Utána: Hírek. 8.30: A Szent István-napi körmenet közvetítése. Utána: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. 11.15: Evangélikus istentisztelet. 12.20: Pontos idő, időjárás és viallás. 12.35: Zenés örségváltás és törzene a királyi palota udvarában. 13.25: Cigányzene. 14: „Hrangok emédonak”. Vitéz Somogyváry Gyula előadása. 14.30: Operahízi zenekar. 15: „Szent István király”. 15.45: Kivánság-lemezok. 16.30: „A külföldi magyarok”. 17: Hírek szlovák és magyar-ország nyelven. 17.10: Székelyhídy Ferenc dr. operahízi tag énekel. 17.30: „A magyar honfoglalás”. 18: „Pásztorénekek, betyárónekek”. 18.45: „Sportesemények Szent István napján”. 19.15: Hírek. 19.25: Szalonna. 19.40: „Ludas Matyi”. Zenés vídám játék. 21.40: Hírek. Időjárás. 22: Dohnányi Ernő zongoraköl. 23: Cigányzene.

HÉTFŐ, VIII. 21. 12.10: Szalondia. 13.30: Postászenekar. 16.15: Diákféra. 17.10: „A ke-

Mezőgazdasági rádió-előadások BUDAPEST II. Augusztus 22, kedd d. u. 7.30 óra: Mezőgazdasági félóra. Augusztus 26, szombat d. u. 7.30: Mezőgazdasági félóra.

nyérmezel diadal”. 17.40: Cigányzenekar. 18.25: „Herkulesfürdői és Hullámfürdői”. 19.25: „Az én rádióműsorom”. X. 20.20: Nagykovácsy Ilona énekel. 20.40: Sibelius kísérőzenéje Shakespeare: „Vihar”. János. 21.40: Hírek, időjárás. 22: Cigányzene. 23: Lobazievicza Stanislav lengyel dalokat énekel. 23.25: Hang-lemezok.

KEDD, VIII. 22. 12.10: Pusztai Sándor énekel. Sallay Iván hegedül. 13.30: Hanglemezok. 16.15: Mész. 17.10: Tánccemlékek. 17.40: „A soproni gyalogezred a krasznai csatában”. 18.05: Katonazene. 18.45: „Magyarország címere”. 19.25: Szalonna. 19.50: „Kürti József emléké”. 21.40: Hírek, időjárás. 22: Tánccemlékek. 23: Cigányzene.

SZERDA, VIII. 23. 12.10: Rendőrszenekar. 13.30: Vörös Sári magyar nótákat énekel. 16.15: Diákféra. 17.10: „Balkáni és keleti népdalok”. 18: „Bölcsőtől a bölcsőig”. Hanglemezok. 18.45: „Horogtolltal a hazai vidékeken”. 19.30: Cigányzene. 20.20: „Az új talpra magyar”. Zilahy Lajos cserevez. 20.40: „Íglől diákok”. Diák-történet. 21.30: Hírek, időjárás. 23.15: Tájékoztató közlés a néprádió forgalombahozatala alkalmából.

CSÜTÖRTÖK, VIII. 24. 12.10: Hanglemezok. 13.30: Katonazene. 16.15: A „Theis” katasztrófájának okai. 17.10: „Munkácsi gyermekek buszszaka a Balatonról”. 17.50: Tánccemlékek. 18.45: „Hogyan keletkeztek az európai tavak”. 19.25: Szalonna. 20: „Ez az ur az enyém”. Zenés vígjáték. 21.40: Hírek, időjárás. 22: Cigányzene. 23: Hanglemezok.

PÉNTEK, VIII. 25. 12.10: Katonazene. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákféra. 17.10: „Magyarország Mohács után”. 17.40: Szalonna. 18.45: Magyar-ország műsor. 19.25: „Feldöntött dalok”. 20.25: Külligyi negyedóra. 20.40: „Ady-Anthologia”. 21.05: Károlyi Gyula zongorázik. 21.40: Hírek, időjárás. 22: Tánccemlékek. 23: Cigányzene.

SZOMBAT, VIII. 26. 12.10: Cigányzene. 13.30: Hanglemezok. 16.20: Előadás. 17.10: A rádió postája. 17.35: Tánccemlékek. 17.55: „A kishár és a köbös munka”. 18.40: „A mulya fu”. Vígjáték. 19.25: Cigányzene. 20.10: „El-feljártak költők”. 20.35: Sportközvetítés. 21: Gáfi áru- és dalok közvetítése Luszemből. 21.35: Hírek, időjárás. 22.30: „Negyedóra színes muzsika”. 23: Hanglemezok.

Budapest II. Vasárnap, VIII. 20. 11: Róm. kath. Istentisztelet Kassáról. 16.55: A sokgyermekes magyar anyák ünnepeinek közvetítése. 17.35: Beszélgetés amerikai magyarjainkkal. 20: Hírek. 20.20: Dalárda. 20.55: Szalonna. 22: Időjárás. 22.05: Hanglemezok. - Hétfő, VIII. 21. 18.30: Cigányzene. 19: Előadás. 19.30: Zongora. 20: Hírek. 20.20: Hanglemezok. 21.35: Időjárás. - Kedd, VIII. 22. 17.55: Magyar-ország műsor. 18.20: Előadás. 18.50: Katonazene. 19.30: Előadás. 20: Hírek. 20.20: Cigányzene. 21.15: Hanglemezok. 21.50: Időjárás. - Szerda, VIII. 23. 18.15: Jazz. 19.30: Előadás. 20: Hírek. 20.20: Hanglemezok. 21.35: Időjárás. - Csütörtök, VIII. 24. 18.15: Szalonna. 19.20: Előadás. 20: Hírek. 20.20: Szerenádok. 21: Cigányzene. 21.55: Időjárás. - Péntek, VIII. 25. 18.15: Előadás. 19.15: Hanglemezok. 20: Hírek. 20.20: Szimfonikusok. 21.35: Időjárás. - Szombat, VIII. 26. 19: Dalárda. 19.30: Előadás. 20: Hírek. 20.20: Felolvasás. 20.45: Szalonna. 21.45: Időjárás. KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETÉS FŐLEBŐN SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

Cs. M. Regély. A beküldött összeggel elcséltetése szeptember 30-ig van rendezve. Üdvözlét. - A. P. K., Csanádpalota. Kétszemélyes bizományi árusításra nem vállalkozhatunk; ez meghaladja a vállalkozásunket. Készlegetek ajánlunk fel azonban, hogy könnyvére vonatkozó kisebb hirdetés, mint előfizetőnek, egy ízben díjtalanul közölünk, ha a közölni kívánt szöveget beküldi.

VASÁR ÉS PIAC GABONATÖZSZE Készárupiac. Buza új, tisztavideki 77 kg-os 19.45-19.70, 78 kg-os 19.65-19.90, 79 kg-os 19.85-20.10, 80 kg-os 19.95-20.20, felsőtízal 77 kg-os 19.30-19.55, 78 kg-os 19.50-19.75, 79 kg-os 19.70-19.95, 80 kg-os 19.85-20.05, duna-tiszai-közi 77 kg-os 19.85-19.90, 78 kg-os 19.95-20.10, 79 kg-os 19.75-19.90, 80 kg-os 19.85-20, fejérmegyelvi és dunántúli 77 kg-os 19.45-19.65, 78 kg-os 19.65-19.85, 79 kg-os 19.85-20.05, 80 kg-os 19.95-20.15, kiscsúföldi 77 kg-os 19.40-19.60, 78 kg-os 19.60-19.80, 79 kg-os 19.80-20, 80 kg-os 19.90-20.10; rozs új, pestvidéki 18.95-14.10, más származású 14.20-14.45; takarmánypiac új, elsőrendű 16.90-17.50, középminőségű 16.60-16.80; sórápa új, prima 19.75-20.75, sórápa 19.25-19.75; zab új, középminőségű 18.25-18.35; tengeri, tisztított 18.85-18.95 pengő métermásánként.

Határélelőcsip. Rozs októberre 14.51-14.53; márciusra 15.30-15.42; tengeri szeptemberre 18.85-18.90 pengő métermásánként. Magpiac. Árak helyt vidéki vasutállomáson 100 kg-ként, minőség szerint: biborhe 60-68, sziszébükökény 43-45, csillagfürt 12.75-13.25, Viktória-borsó 17-18.50, expresszborso 17-18.25, lencse, nagyszemű 36-47, középsemű 27-33, kismemű 23-26, uradalmi kék mák 92-96, repce (olajgyári paritás) 25.50-25.75 pengő. Takarmány. Árak métermásánként pengőben: réti széna Ia 7.25, Ila 5.70-6.40, IIIa 5-5.60, muharszéna 6.60-8.00, lucernaszéna 9-11, zabosbükökény 7, rozszalma 80-4.80, árpaszalma 3.60. Abraktakarmány. Árak métermásánként kicsinyben, Budapesten: árnaporka 15, borsóhéj 18, buzakorpa 18.70-18.20, buzakorpaárnyalászt 15.50-16, napraforgópogácsa 14.50, kókuszpogácsa 13.75 14.25, repcepogácsa 11-11.50, lenmagpogácsa 16-16.50, szdrított repaszelet 12.50, rozskorpa 14, malász 10, halliszt 45 pengő. Tenyészmarhák és jármosókrök. Árak: Ia belföldi jármosókrök (tarka) és beállítani való tlnó 54-58, Ia belföldi jármosókrök (fehér) és beállítani való tlnó 58-65, 1 1/2 éves tiszó 45-55, 1 1/2 éves tlnó 48-55, fiatal friss fejős tehén 75-95 fillér kg-ként. Borjú. Árjegyzés elősúlyban: Ia 75-80, kivételesen 80-82, Ila 60-74, IIIa 46-65 fillér kg-ként. Vigómarha. Árjegyzés elősúlyban: Bika, magyar Ila 54, tarka Ia 64-68.